JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1856. **Zaturdag 15 November.** **N°. 92.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den 8sten November* 1856. [No. 13.]

[*Staatsblad no. 73 a.*]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van het bepaalde bij:

a. besluit van 2 Augustus 1850 no. 1;
b. besluit van 16 November 1850 no. 10;
c. besluit van 11 Januarij 1851 no. 2;
d. art. 1 van het besluit van 30 October 1851 no. 7;
e. besluit van 4 Mei 1852 no. 7;
f. art. 2 van het besluit van 1 April 1854 no. 2;
g. art. 2 van het besluit van 9 Mei 1855 no. 3;
h. art. 2 van het besluit van 25 Julij 1855 no. 7;

te bepalen:

Ten Eerste: Dat de standplaatsen en jaarwedden van de predikanten in Nederlandsch Indie, zullen zijn geregeld als volgt:

te Batavia, 4 predikanten, op eene jaarwedde van *f* 6000, met dien verstande, dat onder dit 4tal steeds een predikant zal zijn genomen uit het Evangelisch Luthersch kerkgenootschap;
te Buitenzorg, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . *f* 4800.
te Cheribon, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . . » 4800.
te Pekalongan, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . » 4800.
te Samarang, 2 predikanten, ieder op eene jaarwedde van » 6000.
te Salatiga (residentie Samarang), 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . » 3600.
te Soëracarta, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . » 4800.
te Djocjocarta, 1 predikant, op eene jaarwedde van. . . . » 4800.
te Poerworedjo (residentie Bagelen), 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . » 4800.
te Rembang, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . . » 4800.
te Soerabaija, 2 predikanten, ieder op eene jaarwedde van » 6000.
te Sumanap (eiland Madura, residentie Soerabaija), 1 predikant, op een jaarweedde van . . . . » 4800.
te Madion, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . . . » 3600.
te Passoeroean, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . » 4800.
te Probolingo, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . » 4800.
te Amboina, 2 predikanten, ieder op eene jaarwedde van. » 4800.
te Banda, 1 predikant, op eene jaarwedde van. . . . . . . » 4800.
te Macassar, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . . » 4800.
te Padang, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . . . » 4800.
te Riouw, 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . . . » 3600.
te Pontianak (Wester afdeeling van Borneo), 1 predikant, op eene jaarwedde van . . . . » 3600.

Voor de tijdelijke waarneming van de dienst op plaatsen, waar door overlijden, ziekte, verlof, vertrek naar elders als anderzins, een leeraar ontbreekt:

twee predikanten, zonder vaste standplaatsen, waarvan beschikbaar te houden *één* te Batavia en *één* ter hoofdplaats van de Preanger-Regentschappen, voor de *tijdelijke* dienst bij de gemeenten in de verschillende afdeelingen dier residentie, op eene jaarwedde van *f* 3600.

Ten tweede: Dat het dienstwerk der predikanten aldus zal zijn verdeeld, door de opdragt:

aan de predikanten te Batavia, van de dienst in de residentie Bantam 4 malen 's jaars, en in de assistent-residentie Krawang 2 malen 's jaars.

aan den predikant te Buitenzorg, van de dienst in de Preanger-Regentschappen 4 malen 's jaars, voor het geval, dat in de dienst in laatstgenoemde residentie, door verhindering of ontstentenis van eenen der twee te Batavia beschikbaar gehoudene predikanten, niet kan worden voorzien.

aan den predikant te Cheribon, van de dienst in de kleinere gemeenten in die residentie, 4 malen 's jaars.

aan den predikant te Pekalongan, van de dienst ter hoofdplaats Tagal, 12 malen 's jaars, en in kleinere gemeenten der residentien Tagal en Pekalongan 4 malen 's jaars.

aan de predikanten te Samarang, van de dienst te Oenarang, 6 malen 's jaars, en in de kleinere gemeenten der residentie Samarang, met uitzondering van Salatiga en Ambarawa, 4 malen 's jaars.

aan den predikant te Salatiga, van de dienst te Ambarawa, 24 malen 's jaars.

aan de predikant te Soëracarta, van de dienst te Patjitan, 3 malen 's jaars; en in de kleinere gemeenten der residentie Soeracarta 4 malen 's jaars.

aan den predikant te Djoedjocarta, van de dienst in de residentie Kadoe, 12 malen 's jaars.

aan den predikant te Poerworedjo (Bagelen), van de dienst te Gombong, 12 malen 's jaars, en in de residentie Banjoemaas, zoomede in de kleinere gemeenten der residentie Bagelen, 6 malen 's jaars.

aan den predikant te Rembang, van de dienst in de verschillende gemeenten in de residentie Rembang en Japara, 8 malen 's jaars.

aan de predikanten te Soerabaija, van de dienst in de kleinere gemeenten onder Soerabaija behoorende, met uitzondering van Sawean, 12 malen 's jaars, en in de gemeente te Bawean 1 maal 's jaars.

aan den predikant te Sumenap, van de dienst in de afdeelingen Madura en Pamakassan, 6 malen 's jaars,

aan den predikant te Madioen, van de dienst te Ngawie 12 malen 's jaars; en in de residentie Kedirie, zoomede in de kleinere gemeenten der residentie Madioen, 6 malen 's jaars.

aan den predikant te Passoeroean, van de dienst in de kleinere gemeenten, onder Passoeroean behoorende, 12 malen 's jaars.

aan den predikant te Probolingo, van de dienst in de residentie Bezoekie, 12 malen 's jaars; en in de assistent residentie Banjoewangie, 3 malen 's jaars.

aan de predikanten te Ambiona, van de dienst in de christen gemeenten onder Amboina behoorende.

aan den predikant te Banda, van de dienst in de christen gemeente tot die residentie behoorende.

aan den predikant te Macassar, van de dienst in de christen gemeenten tot het gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden behoorende.

aan den predikant te Padang, van de dienst in de christen gemeenten tot het gouvernement van Sumatra's Westkust behoorende.

aan den predikant te Riouw, van de dienst in de residentien Banka en Palembang, 2 malen 's jaars.

aan den predikant te Pontianak, van de dienst te Sambas, Montrado en Sintang, 4 malen 's jaars.

Ten derde: Dat bij gemis van vrije woning, aan de predikanten, die zonder vaste standplaatsen er onder begrepen, als schadeloosstelling wordt toegestaan: te Batavia *f* 120 's maands, en te Samarang en Soerabaija *f* 100 's maands, en op de overige plaatsen *f* 60 's maands.

Ten vierde: Dat aan de de predikanten worden toegekend de gewone vergoedingen voor reis en verblijfkosten, vastgesteld bij besluit van den Commissaris Generaal van 31 Maart 1828 No. 34 (staatsblad No. 25).

Ten vijfde: Dat in het bijzonder de predikant te Riouw, voor zijne kerkelijke dienstreizen naar de residentien Banka en Palembang, voor 's lands rekening, kan gebruik maken van de tusschen Riouw en Muntok varende stoompakketvaartuigen.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Bij Koninklijk besluit van den 25sten Augustus 1856 No. 61, zijn voor de dienst in Nederlandsch Indie benoemd:

Tot ambtenaren der 1ste klasse, Mr. *F. D. C. V. Arijens*, Mr. *W. E. van der Hout*, Mr. *F. T. Pahud*, Mr. *J. van der Pant*, Mr. *W. Tadema* en Mr. *C. [illegible]*.

Tot ambtenaren der 2de klasse, *[illegible] de Haan*, *R. P. van Hengelaar*, Jhr. *D. F. van Alphen*, *C. de Clercq Moolenburgh*, *J. Heijting*, *T. A. L. Kroesen*, *H. Malock Houwer*, *C. F. E. Praetorius* en *C. J. P. C. Rijsdijk*.

Terwijl bij datzelfde Koninklijk besluit de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie is gemagtigd. om te beschouwen als bezittende het radikaal van ambtenaar der 3de klasse, de personen van:

H. F. Agerbeek, W. D. van Berckel jr., *J. F. van den Broek, K. H. Brouwer, H. J. Cramer, W. Toussaint van Dinter, B. Douwes, W. T. Gotter, P. de Graaff, L. C. A. Halewijn, G. J. Langeveldt van Hemert, J. C. Heijer, J. A. B. Heijnneman, A. Holle, A. Israel, J. J. A. Keuchenius, P. F. L. Kist, H. Koster, W. F. H. van Minde, C. Noordhoorn, H. Bos Otten, J. J. Overdijk, J. H. Philips, J. Raaf, F. H. W.* von *Ranzow, P. H.* baron *van Reede van Oudtshoorn, C. van Rijn, J. C. Schultz, J. W. Stammler, F. W. H. van Straaten*, Jhr. *C. J. Bloijs van Treslong, W. van der Ven, J. C. J. Voigt, C. W. Walbeehm, P. H. van der Wedden, F. IJske* en *B. van Zutphen.*

Bij Koninklijk besluit van den 25sten Augustus 1856 No. 62, is benoemd tot ambtenaar der 2de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie, de ambtenaar der 3de klasse *Ch. Tromp*, laatstelijk 2de commies ter algemeene secretarie te Batavia, thans met verlof in Nederland.

Bij Koninklijk besluit van den 4den Augustus 1856 No. 49, is de kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie. *F. C. S. van de Kasteele*, toen met verlof in Nederland, op zijn verzoek eervol uit Z.M. militaire dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de commies op het residentie kantoor te Passoeroean *M. S. van Bulderen.*

Ingetrokken:

De aan *L. Kellmann* uitgereikte acte van toelating tot de uitoefening der artsenijmengkundige praktijk te Macassar.

Benoemd:

Tot assistent der 2de klasse bij het boschwezen in de residentie Rembang, de élève bij het boschwezen aldaar *J. Prins.*

Tot 3den commies bij den chef der vierde waterstaats-afdeeling te Soerabaya, de boekhouder bij diens bureau *J. H. Gligoor.*

Tot 3den commies bij de directie der burgerlijke openbare werken, de klerk bij die directie *E. F. G. Geernet.*

Tot opziener der 1ste klasse te Oeloe en Pekantan, de opziener der 1ste klasse in Groot Mandheling *W. Brans.*

Tot opziener der 1ste klasse in Groot Mandheling, de opziener der 2de klasse te Loeboe Sikaping *T. Eskinger van Ginkel.*

Tot cipier bij het civiel en militair gevangenhuis te Weltevreden *J. A. C. Helder.*

Definitief gesteld;

Ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, de benoemde ambtenaar der 2de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie *R. P. van Hengelaar.*

Schutterijen, enz.

Bij de Samarangsche Schutterij.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant, de 2de luitenant adjudant *J. A. Wallenberg.*

Eervol, wegens volbragten diensttijd, de 2de luitenant *Istje Daing.*

Bevorderd:

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *J. A. Schallig.*

Benoemd:

Tot kapitein adjudant, de eerste luitenant *J. C. Breukman.*

Tot 2de luitenants, de schutter *C. J. Verkouteren* en [illegible] *Daing Abdul Rauh.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der artillerie *G. Brengers.*

DE TOL-ONTVANGER (*vervolg.*)

Eerst nu vond Hartwig tijd en gelegenheid zijne overledene, hem opgedrongene gastvriendin naauwkeuriger te beschouwen. Het was eene jeugdige, bevallige vrouw, wier op de borst gekruiste handen, wit als albast, door hare fijnheid genoegzaam aanduidden, dat zij geen zwaar werk hadden verrigt. Onder den reismantel dien de vrouwen hadden afgenomen, bedekte een zwart zijden kleed van nieuwerwetschen vorm de slanke gestalte, en een fijne kanten kraag omhulde den blanken hals. Van kostbare sieraden, als ringen, armbanden, oorhangers, doekspelden enz, was niets voorhanden. Evenmin werd in de zakken der overledene iets gevonden, dat opheldering omtrent haren naam, stand, woonplaats of het doel harer reis zou hebben kunnen geven. Thans herinnerde Hartwig zich het gevonden voorwerp en haalde het uit zijnen zak. Het was een eenvoudig medaillon in gouden rand, met een dubbel portret onder glas, hetwelk aan den eenen kant eenen jeugdigen man in jagersgewaad en met eenen snorbaard, aan de andere zijde eene jonge, schoone vrouw voorstelde, welke met de bezwekene groote overeenkomst had. Nadenkend stond Hartwig voor de doode moeder en haar kind, hetwelk in zijn nieuw uitgevonden bed en luijermand even rustig sliep als menige vorstelijke spruit in zijne wieg van zilver, goud en rozenhout. Het hoofd van den armen ontvanger echter liep om, als hij aan de gebeurtenissen van den verloopen nacht en nog meer aan de gevolgen daarvan dacht. Hij had zich niet bedrogen.

2.

Het eerst verklaarde het gemeentebestuur van Erkmansdorf zich uitdrukkelijk tegen elke aanspraak op begrafeniskosten voor de doode, zoo mede tegen de opvoeding der jonggeborene. Het hield zich tot geene van beiden in het allerminst verpligt, wijl de moeder in een koninklijk staatsgebouw overleden en het kind aldaar geboren zijnde, in het dorp zelf derhalve geen geboorteregt had verkregen. De staatskas van haren kant, hier door het postambt vertegenwoordigd, wees mede elke aanspraak op kostenvergoeding van de hand wijl een ingesteld onderzoek de overtuiging had opgeleverd, dat niet werkelijke ambtenaren bij den post, maar als zoodanig verkleede bedriegers de in barensnood verkeerende vrouw aan den ontvanger hadden opgedrongen. Hartwig die eerst sedert zeven maanden zijne tegenwoordige betrekking bekleedde en niet geheel zonder schulden de dienst had verlaten, had van zijn matig tractement als ontvanger nog niets kunnen ter zijde leggen, zijne verteering daarentegen hem tot menige buitengewone uitgave genoodzaakt, welke een voordeelig huwelijk weder beloofde goed te maken. Zijne beminde was de dochter eener rijke predikantsweduwe uit den omtrek; zij had het vierde eener eeuw achter den rug en was niet vrij van ijverzucht. Wanneer reeds de lastertongen te Erkmansdorf in het geheim mompelden, dat de geschiedenis met het postrijtuig een verzinsel, de vreemde doode vrouw daarentegen, eene door den luitenant schandelijk verlatene minnares was, welke hem was nagereisd en misschien wel door een poedertje door hem uit den weg was geruimd, om haar voor altijd kwijt te raken en het huwelijk met de dochter der weduwe onverhinderd voort te zetten — wat had hij niet te wachten van de ijverzuchtige en kwaaddenkende geaardheid zijner verliefde, eene geaardheid, die hem reeds vroeger de toekomst dikwijls met zorg had doen te gemoet zien?

Intusschen had vrouw Meinert de zorg voor de hulpelooze kleine en voor de ter-aarde-bestelling der moeder op zich genomen. Tegen eene matige vergoeding had zij eene zogende, gezonde boerin gevonden, die bereid was bij haar kind ook nog het vreemde de borst te geven. Tegen Hartwigs borgtogt had de timmerman van het dorp de kist voor de doode gemaakt, de kerk haren godsakker beschikbaar gesteld, en de doodgraver den kuil gedolven, welke de jong overledene moeder in den schoot der aarde zoude opnemen. In het kleine kantoor des ontvangers stond het lijk der kortelings verloste op de baar, welke door de zindelijke

Voor de residentie Japara, te Patti, op Donderdag den 11den December.
» » » Rembang, te Rembang, op Zaturdag den 6den December.
» » afdeelingen Soerabaya, Grissee en Madura, te Soerabaya op Woensdag den 3den December.
» » » Sumanap en Pamakassan, te Sumanap, op Maandag den 1sten December.
» » residentie Kedirie, te Kedirie, op Maandag den 8sten December.
» » » Passoeroean, te Passoeroean, op Maandag den 8sten December.
» » » Probolingo, te Probolingo, op Donderdag den 11den December.
» » » Bezoekie, te Bezoekie, op Zaturdag den 13den December.
» » afdeeling Banjoewangie, te Banjoewangie, op Zaturdag den 6den December.

Verpachting van het regt tot den verkoop van opium in het klein op *Java* en *Madura* over 1857.

De directeur der middelen en domeinen maakt bekend, dat de verpachting van het regt tot den verkoop van opium in het klein op Java en Madura voor 1857 zal plaats hebben:

Voor de residentie Bantam en Batavia en de afdeelingen Buitenzorg en Krawang te Batavia op Maandag den 8sten December. a. s.
» » residentie Cheribon, te Cheribon op Donderdag den 4den December. a. s.
» » idem Tagal, te Tagal op Zaturdag den 6den December. a. s.
» » idem Pekalongau, te Pekalongan op Dingsdag den 9den December. a. s.
» » residentie Samarang, Kadoe, Bagelen, Bajoemaas, Soeracarta, Djocjocarta, te Samarang op Donderdag den 11den December. a. s.
» » residentie Madioen en de afdeeling Patjitan, Madioen, op Zaturdag den 6den December. a. s.
» » idem Japara, te Patti op Donderdag den 11den December. a. s.
» » idem Rembang, te Rembang op Zaturdag den 6den December. a. s.
» » residentien Soerabaya en Kedirie, te Soerabaya op Woensdag den 3den December. a. s.
» » residentie Passaroean, te Passaroean op Maandag den 8sten December. a. s.
» » idem Probolingo, te Probolingo op Donderdag den 11den December. a. s.
» » idem Bezoekie, te Bezoekie op Zaturdag den 13den December. a. s.
» » afdeeling Banjoewangie, te Banjoewangie op Zaturdag den 6den December. a. s.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats afdeeling, brengt ter kennisse dat op den 22sten dezer maand door hem, ten zijne kantore aanbesteding zal gehouden worden voor den aanmaak van 10 stuks jattiehouden karren, waarvan bestek en voorwaarden ter inzage liggen bij meermelden ingenieur.

Vendutien

Maandag 17 November, voor het huis aan den weg naar Tana-Abang, laatst bewoond door den heer *Booth*.

Dingsdag 18 November, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Woensdag 19 dezer op het kasteelplein, door *Abeelen, Dennison & Co.*, à 2 pCt. vendusalaris.

Donderdag 20 November, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Vrijdag 21 November, voor de toko van gebroeders *Beijnen* in de Buiten Nieuwpoorstraat.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Commissarissen te Timor Koepang: van wijlen *W. C. de Nies*, in leven officier van gezondheid der 3de klasse.

Door de Commissarissen te Padang: van wijlen den eurp. sergeant *W. Zwigt*.

Door de weeskamer te Batavia: van wijlen *Ambrosius Godfridus Hartman*, *Carel Specht*, en *J, Verbeek*.

Vertrekkende Personen.

G. Brongers.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 10 *tot en met den* 13 *November* 1856.

MARINE HOTEL. *D. B. Jochem*, van Amsterdam. — Mevr. *Mulock Houwer*, van Idem. — *H. Mulock Houwer*, van Idem. — Mevr. *Ottenhoff* en 5 *kinderen*, van Idem. — 2 Mejufvr. *Ottenhoff*, van Idem. — *D. Bedde*, van Soerabaija. — *J. H. Sobels*, van Wijnkopersbaai. — *J. P. Bakker*, van Idem. — *J. D. Fransen van de Puth*, van Soerabaija. — *Limburg Brouwer*, van Samarang. — *R. van Vierhouten*, van de Reede. — *E. de Gijselaar*, van Idem. — *Mirriere*, van Idem. — *J. de Vries*, van Onrust. — Mr. *H. F. W. Lawick van Pabst*, van Poerwacarta. — *J. F. Hofland*, van Idem. — *F. J. Kerkhoven*, van Amsterdam.

JAVA HOTEL. *F. Fenck*, van Rotterdam. — *J. H. Deuffer Wiel*, van Idem. — *A. Schmidt* en *Echtgenoot*, van Idem. — *J. J. Verhoeff* en *Echtgenoot*, van Idem. — *H. J. Tendelos*, van Rotterdam — *A. van Ekers*, van Idem. — *De Haas*, van Onrust. — Mevr. *C. J. Stell*, geb. *Heijbaum*, van Idem. — *G. F. Nanta*, van Lampong. — *J. J. C. Reeder*, van Idem. — *M. F. Remmers*, van Port Adelaide. — *Ths. Grants*, van Idem. — *W. Bowden*, van Singepore. — *B. Schippers*. van Padang. — *H. Smith*, van Macassar. — *P. Ruiter*, van Samarang. — *J. G. Tijthoff*, van Amboina.

HOTEL WILLEM II. *van der Ven*. van Kedong Kebo

HOTEL DER NEDERLANDEN. Mr. *Th. Schuurman*, en *familie*, van Soerebaija. — *Mariouw*, van Lampong. — *J. Coening Meijer*, van Cheribon. — *J. Vos*, van Passoeroean.

HOTEL DES INDES. Mevr. *S. N. Walter*, van Singapore. — *Neijts*, van Soerabaija.

Advertentiën.

Getrouwd:

A. F. BEECKMAN
met
M. T. E. W. ACHARD.

SOERABAYA, 12 *Augustus* 1856. (2875)

Gehuwd:

H. ERNST
Weduwenaar van *P. van Welsenis*,
met
A. M. C. WILLMARING.

BATAVIA, *den* 13 *November* 1856. (2882)

Bevallen van een ZOON, *J. A. W. Westerman*, geboren *Nolten*.

SAMARANG, *den* 10 *November* 1856. (2879)

Bevallen van een ZOON, *A. M. C. Voogt*, geliefde Echtgenoote van

(2898) A. DE VEER DE ROCHEMONT.

BATAVIA, 14 *November* 1856.

Heden overleed na een langdurig smartelijk lijden, vrouwe *Dina Maria Rubinga*, geliefde Echtgenoote van

(2867) C. TAUSENT.

TJAWONG,
Ommelanden van Batavia, den 9 November 1856.

Op de Vendutie van Dingsdag 18 dezer zullen almede worden verkocht:

1 Span van 4 goed gedresseerde Kadoesche Paarden,

ruim 4 voeten hoog.

(2861) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co

Op de Vendutie van Dingsdag 18 dezer zullen almede worden verkocht:

een factuur Engelsche IJzerwerken, bestaande uit Tafelmessen, Pennemessen, Matrozenmessen, Schoenmakersmessen, Jagtmessen, Scheermessen, ijzeren Olietangen, zeer geschikt voor huiselijk gebruik, diverse Chinesche Meubelen, Glaswerk, Provisiën, Dranken, voorts nog 3 groote tamme Hertenbeesten, Paarden, enz.

(2855) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Dingsdag 18 dezer zullen almede wegens vertrek worden verkocht:

1 Handchais
1 Bendie
7 goed gedresseerde Wagen- en Bendiepaarden, Wagen en Bendietuigen.

(2887) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

op Donderdag den 20 November 1856.

Voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

van eene partij lijnwaden, 50 kisten roode wijn, eene partij goudwerken, diamanten oorbellen, bronzen beeldjes, aardewerk, pendules, 50 vaten meel, 500 kistjes Eau de cologne, goeniezakken en verder zonder reserve van eene factuur spiegels en schilderijen in vergulden lijsten. (2898)

Vendutie

op Vrijdag den 21 November 1856,

voor de Toko van *Gebroeders Beijnen*, in de Buiten Nieuwpoortstraat,

van roode wijn, in kisten, ijzeren spijkers van diverse dimensiën, spanzagen, diverse verwkwasten en verwwaren, als: loodwit, spaansch groen, mineraal en geel oker, vriesch groen, zwartsel, ballast- en kantschoppen met steelen, patjols, koevoeten, breekijzers, groote smidsblaasbalgen, dito kleine, groote balansen en schalen met standaard, kleine balansen met koperen schalen en ketting, drilboren en boorijzers, bankschroeven, snij-ijzers, vernis en vernisolie, groote chin. suikerpannen, chin. borax, kisten timmermans-gereedschappen, diverse engelsche beitels en vijlen, groote vertinde hospitaal-ketels met roosters, brievenwegers (geschikt voor posterijën), diverse deur-, kast-, kist- en hangsloten, dito bogt-, kruis- en opleg-scharnieren, groote koperen stortbad-kranen, diverse zeeften van fijn koperdraad, boslemmer messen, enz., enz., enz.

(2888)

VENDUTIE te *Bandong*,

ten huize van den heer **H. A. M. Brumsteede**,

op den 25 en 26 November 1856,

van goedloopende rij-, race- en wagenpaarden, koeijen, schapen en geiten, reis- en toerwagens, mahoniehouten en andere meubelen, als: tafels, kasten, stoelen, banken, consoles, knapen, spiegels en schilderijen, een goed loopend billard met lampen en toebehooren en al hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

En om 12 ure precies op den tweeden dag.

Het erf bebouwd met een kapitaal steenen huis met marmeren vloer en steenen bijgebouwen, stalling, enz.

(2877)

De Ondergeteekenden hebben per *Prophète* ontvangen:

eene factuur **Roode WIJNEN** van het merk *François Dupuch*, waaronder Château Carbonnieux, St. Julien Médoc en Pauillac Médoc.

(2894) JOHN PRYCE & Co.

Op nieuw ontvangen:

Echte Versche Makassaarsche Roode Visch.

(2880) LOURAN & VAN WALCHREN.

De ondergeteekenden hebben pas ontvangen:

eene factuur Engelsche goudwerken, waaronder horologiekettingen, diamanten en andere ringen, zeer fraaije horologies van *Hunt & Roskell* en van *Robert Roskell*, enz., enz.

(2895) JOHN PRYCE & Co.

Te Koop bij den Ondergeteekende:

HERMITAGE ROUGE,

1ste kwaliteit,

van het gerenomeerde merk *Monier de la Sizeranne*.

(2869) L. PLATON,
Kali Bezaar.

Toko Rijswijk.

Allsops Pale Ale, gebotteld door *Friend & Co.* **SUMANAPSCHE** gezouten **Tongen**, Étagère Voorwerpen van **Was** vervaardigd en een groot assortiment Speelgoed, bij

(2840) VAN GENT & Co.

oppaster met natuurlijke bloemen eenvoudig versierd, als een zacht sluimerende engel uit was gevormd, in haar zwart zijden kleed in de kist lag. Slechts twee schreden van daar verwijderd stond de hengselmand, waarin het kind der overledene. de smart om de verlorene mooder kennend noch voelend, zacht sluimerend rustte.

De landlieden die het lijk naar het kerkhof zouden dragen, waren in het voorhuis verzameld en versterkten zich, volgens gewone, maar zeer laakbare wijze, tot dit liefdewerk door een ruim genot van bier en brandewijn, welke dranken voor rekening des ontvangers waren aangeschaft. Reeds verhitte het vuurwater de hoofden en gemoederen, zoodat het gesprek daar buiten al levendiger werd.

Eensklaps verstomden de spraakzame lippen, en door de verstomde rij der mannen stapten twee vrouwelijke gedaanten, eene oude en jonge, welker groote zweetdroppels en gloeijend gelaat van haren innerlijken opgewonden toestand getuigden, regtstreeks naar het kantoor, waarvan zij de deur, zonder aan te kloppen, met drift openden. De eerste blik der jongere vrouw viel regtstreeks op de doode; haar gelaat verbleekte, ondanks den verhitten toestand, het gevolg van een' in haast afgelegden, verren weg, en het scheen alsof de punt van haren neus grooter werd. In een luid, krampachtig snikken uitberstende, viel zij op eenen stoel neder en verhulde haar gezigt met de punten van haren halsdoek. De oudere dame daarentegen zette beide handen in de zijden, en voor den ontvanger gaande staan, staarde zij hem met doorborende blikken en vragend aan. Hartwig echter keerde zich zijwaarts en tot zijne weenende bruid, met de woorden:

»Wat deert u, dierbare Julia? Vat moed. In een kwartier is immers alles voorbij.

— Ik en mijne dochter verlangen rekenschap van u, mijnheer! sprak de weduwe op vergramden toon. In welke betrekking staat gij met dit lijk en het kind? Wij hopen dat gij ons niet hetzelfde sprookje zult vertellen van den bewusten postwagen, dat bovendien geen mensch gelooft, maar dat gij ons de waarheid zult zeggen. Verstaat gij, reinen wijn verlangen wij. Ja, regtvaardig u, mijnheer de luitenant!

— Ik kan slechts herhalen, antwoordde deze, wat ik van het eerste oogenblik af heb gezegd en op de waarheid berust. Dit borstsieraad, welke de beeltenissen der overledene en zonder twijfel die van haren echtgenoot draagt, moge mij bij u regtvaardigen, als mijne woorden niet genoeg zijn.

— Ja, ja, hernam de oude dame, het medaillon beschouwende, dit gesigt heeft wel wat van het lijk. Maar, kijk eens, Julia, gelijkt dit mansportret niet sprekend op uwen verloofde? Zeg, mijnheer Hartwig, waart gij vroeger niet bij de jagers, en dragen die niet denzelfden rok?"

Over deze boosaardige aantijding vergramd, zweeg de ontvanger. Hij beefde van verontwaardiging.

Terwijl de dochter ophield met weenen om het portret naauwkeurig te bezien, vervolgde de moeder: »En wat is de gemeene landloopster kostbaar opgepronkt! Als eene gravin in zijde en kanten gedost, ligt zij in de kist! Ik wil wedden, dat mijnheer de luitenant zijne beminde, mijne ongelukkige Julia, niet zoo met bloemen zou hebben versierd als deze Phryne. En wat moet dan het ellendige wicht nog langer bij u, mijnheer? waarom hebt gij het niet reeds lang van hier verwijderd?

— Omdat, antwoordde Hartwig op bitteren toon, niemand het onschuldige kind wil aan-of opnemen, en ik het niet als een blindgeboren katje in den vijver mag gooijen.

— Geen uur langer duld ik de bastaard in mijn huis!" schreeuwde de bruid, terwijl zij haastig van den stoel opsprong en het medaillon van zich wierp.

Hoezeer ontsierden de toorn en deze voor een meisje ongepaste woorden hare evenwel niet schoone gelaatstrekken. Hartwigs geduld was ten einde. De bom berstte. Drommels! Hij, een officier en vrij man, zou zich als een onnoozele schooljongen door twee Xantippen den tekst laten lezen! Zijne opregte verklaring een logen genoemd worden! Moeder en dochter be-

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 17 Novembre 1856.

3me Représentation du 7me mois de l'Abonnement de la 2me Année.

LES NOCES DE JEANNETTE,

Opéra-comique en 1 acte.

LE MARI DE LA DAME DES CHŒURS,

Vaudeville en 2 actes.

Le spectacle commencera par *le Mari de la Dame des Chœurs.*

Le Spectacle commencera à **7 heures** *très-précises.*

Très prochainement, au bénéfice de Mlle **PRÉVOT**:

Les Martyrs.

Grand Opéra à grand spectacle. — Décors nouveaux.

A l'étude: **le Prophète.**

(2874)

CIRQUE EUROPEËN

au KONINGSPLEIN.

Direction de MM. *Berne & Schmidt.*

Avec la permission de M. le Résident de Batavia.

Pour le 4me représentation du dernier mois de l'abonnement.

Samedi 15 Novembre 1856.

Relâche,

par cause d'indisposition.

La Représentation de ce jour renvoyée

à Mercredi prochain, 19 Novembre 1856.

(2896)

Cirque Européën.

Au Tanah Lapang auprès de la Ville.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, le 17 Novembre 1856.

EXERCISES ÉQUESTRES.

On commencera à 8 heures du soir.

(2897)

Direct ontvangen met het schip *Maria Adriana:*

Een factuur fijn **St. Nicolaas Gebak**, bestaande in ruiters, groote poppen en kleingoed.

Verkrijgbaar in trommeltjes en per pond.

(2859) J. VAN DEN MUIJSENBERG.

Met Toestemming van den Resident.

VOCAAL en INSTRUMENTAAL

op Donderdag 20 November 1856,

in de Zaal van den Schouwburg,

te geven door

H. POOLMAN.

Met goedgunstige medewerking van Heeren Leden der Maatschappij van Toonkunst.

PROGRAMMA.

Eerste Deel.

1. **Ouverture** »Oberon" Weber.
2. **Elegie** voor Viool van Ernst, door *H. Poolman.*
3. **Couplets** de la coupe de l'Opéra de »Galathée." Victor Massé, door Mevr. *Ghymers.*
4. **O bel Ange ma Lucia** van Prudent, door den heer *E. T. Ryckmans.*
5. **Quartetto** voor Mannenstemmen.
6. **Trio** voor Viool, Piano en Violoncel, »Freyschutz," door de heeren *H. Poolman*, ... en *Macaré.*

Tweede Deel.

1. **Ouverture** »Vampyr" Lindpaintner.
2. **Air**, door den heer *Duchaumont.*
3. **Fantaisie Caprice** van Vieuxtemps, voor Viool, door den heer *H. Poolman.*
4. *a* **Chut**, Chansonnette de Darcier.
   b **On a beau dire**, Chansonnette de Loisa Puget.
5. **Ouverture** »l'Étoile du Nord, Meyerbeer.

ENTRÉE.

Voor een Heer	*f* 5.
Voor eene Dame	- 5.
Voor een Officier tot en met den rang van Kapitein	- 3.

Entrée-billetten zullen verkrijgbaar gesteld worden op den dag van het Concert, van des morgens 8 ure tot des namiddags 3 ure, in het Comedie-gebouw, alsmede bij den Concertgever in het Marine Hotel.

(2890)

Op nieuw ontvangen en verkrijgbaar:

Fraai **Behangsel papier** met randen.

Groote **IJzeren brandwaarborgkasten.**

Scheermessen van *Rodgers & Sons* en *Cowvan's* **Aanzetriemen**, beide artikelen wegens derzelver superieure en tot nog toe niet overtroffene kwaliteit aller gunstigst bekend.

Zilveren Inktkokers.
Dito **Théserviesen.**
Dito **Bladen met Trommels.**
Dito **Vruchtenschalen.**
Dito **Thélepels in Etuis.**
Dito **Suikermandjes.**

Voorts blijven steeds verkrijgbaar:

Prachtig bewerkte **Bladen** van 28, 26, 24 duim, **Théserviesen, Olie** en **Azijn-** en **Zuurstellen, Bloemvazen, Inktkokers, Blakers, Bouilloirs**; alles vervaardigd van zoogenaamd »*Nickel Silver*," dat van het echte zilver niet te onderscheiden is.

Wijders een ruim assortiment van naar den laatsten smaak vervaardigd **Europeesch meubilair van Massief Mahonijhout.**

Spiegels, Schilderijen, Alcatieven.

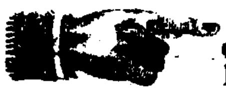
Palessander- en **Mahonijhouten Billardten** in het groot compleet, met **Leijen bladen.**

Porceleinen Tafel- en **Théserviesen.**

Kristallen dessert stellen.

Pendules, Hang-, Tafel- en **Pianolampen.**

(2856) bij Gebr. ROSELJE & Co.

De ondergeteekende, zijne zaken liquideerende, verzoekt hiermede zijne Debiteuren, alsmede ook die, der vroegere firma *Brandon & Meijer*, hun debet ten spoedigste te voldoen.

(2886) L. MEIJER.

BATAVIA, 14 *November* 1856.

J. LEJEUSNE,

vient de recevoir des robes de barège et de mousseline aboukir à volants, des robes de tarlatane à volants brodés, de la moire blanche, du satin et du taffetas blanc, du florence blanc et de couleur, du satin noir, mousselines et jaconas imprimés, des coiffures montées, coiffures de plumes et guirlandes, voiles et guirlandes de mariées, tarlatane blanche, mantilles noires et blanches, sorties de bal, mitaines, tours de gants, éventails en bois de Sandal, idem pour enfants, mouchoirs en batiste brodée, garnitures brodées, tulle illusion blanc, crinolines nouvelle mode, chapeaux de paille et castor pour enfants, bas de fil d'écosse à jours et mitaines aussi pour enfants, parures de deuil, chapeaux pour dames, ombrelles, peignes d'écaille à chignon à démêler et lisser, rubans de soie et velours, voiles verts et bleus, résilles, parfumerie de la société hygiénique, soies à broder.

Ce 11 Novembre 1856. (2854)

MARTENS & CO.

te Soerabaya.

Ontvingen per *Admiraal Piet Hein:*

Een groot en keurig gesorteerd factuur der allernieuwste Parijsche en Lionesche **ZIJDEN STOFFEN**, als:

Soie, Glacée changeante in 27 diverse nuancen, Idem Damassé mèlée in 9 dessins, Idem Cadrillé Satiné (Olivier Cromwell) in 19 dessins, Idem Moirée Noire (Antique), Idem Moirée, couleur pencé, zeegroen en korenblaauw, Idem Damassé Noire in 4 fraaije dessins, Idem Façonné Noire in 4 fraaije dessins, Idem Pekin, Idem Pekin Moirée, Idem Pekin de Luny, Idem Cadrillé Satiné, Idem Napolitaine, Idem Taffetas Rayé, **Mousseline** Satiné in allerliefste dessins, Idem Brillanté en blanc et en rose, **Barège** Imprimé Satiné, riche, Idem Imprimé Satiné, extra riche, Idem Broché à Palme, Idem Damassé Satiné, **Robes Barège** à Volants, **Barège écharpes** in meer dan 25 dessins en couleuren.

Een fraai factuur Parijsche **Parasols**, waarbij bijzonder prachtige, in Effen en Nuancé kleuren.

En nog een aantal versche Fransche en Hollandsche **Provisiën**, keurige **Wijnen**, enz. enz. (2868)

Een steenen Opstal met pannen gedekt; gelegen Kampong Balie. Adres

(2866) SIMONS, Goenoeng Saharie.

Benoodigd:

f 4000 à *f* 5000

op **Eerste** Verband. Adres

(2839) H. M. VAN DORP.

Uit eene akte, op heden den 14 November 1856, voor mij Notaris in bijzijn van getuigen te Batavia gepasseerd, blijkt: dat de Heer *Guillaume Theodor Eyrond*, onder ultimo October jongstleden, is afgetreden, als Lid der alhier kanterende firma *J. de Fiennes & Co.*, zoodat alsnu eenig gererend Lid dier firma is: *Joseph de Fiennes.*

Geschiedende deze bekendmaking in voldoening aan artikel 31 van het Wetboek van Koophandel voor Nederlandsch-Indië.

(2900) J. C. MEIJER, Notaris.

De heer *J. A. J. van den Biesen* heeft de algemeene volmagt van den Ondergeteekende.

(2841) J. J. VAN DEN BIESEN.

Voortdurend

ETEN te bekomen.

(2885) Wed. A. KLEINE, Gang Patjenongan.

heerscheressen van zijn huis zijn!.. Dat was te veel. Bovendien had hij door het voorgevallene in den noodlottigen nacht eene voorproef van het huwelijksleven genoten, die, wij moeten het bekennen, niet gunstig voor hetzelve pleitte. Ten laatste was zijne verloving met de dochter der predikants-weduwe geen verbond van liefde maar van het verstand, daarom kon ook deze band zonder groot hartzeer worden verbroken.

De ontslapene was bij de schimpredenen en de lasterwoorden, die de moeder over haar had uitgesproken, onveranderd dezelfde zachtzinnig en bekoorlijk uitziende engel gebleven; maar toen Julia haar onder het moederhart gedragen, onder smart gebaard, ja, zelfs met haar leven betaald kind een bastaard had genoemd en van deszelfs verstooting gesproken, toen was het den voormaligen krijgsman voorgekomen, als slaakten de lippen der overledene, als buiten staat de eer van hare dochter te verdedigen, eenen zucht, als rolden twee paarlen uit hare vast toegedrukte oogen over de lelieblanke wangen. En de jonggeborene in hare hengselmand steende plotseling, hetwelk bij kleine kinderen niet zelden voorkomt, maar den luitenant toescheen als wilde de kleine zich verdedigen.

Deze sprak daarop zijne verloofde aan met vaste, waardige stem: »Nog is dit huis niet het uwe, mejufvrouw! nog ons verbond niet onverbreekbaar voor het altaar gesloten, en daarom staat ieder van ons de keus nog vrij. Wederzijdsch vertrouwen is het eerste vereischte tot eenen gelukkigen echt: vermag ik het uwe niet te verwerven, denken wij dan niet meer aan onze echtverbindtenis. Dit onschuldige, door de Voorzienigheid mij toevertrouwde kind blijft hier. En nu, dames, verzoek ik u, geeft door uwe luide gesprekken aan de voor de deur verzamelde mannen niet nog meer stof tot laster."

Bij eenen nieuwen blik, dien Hartwig op de doode wierp, meende hij eenen hemelschen lach over haar verstijfd gelaat te zien glijden. Hij voelde in zijn hart eene zachte kalmte na zooveel doorgestaan onaangenaams. Op zijne verloofde en hare moeder intusschen had de mannelijke taal des luitenants eene wonderlijke uitwerking gehad: zij zwegen, zagen elkander bedeesd aan, en de dochter gaf aan hare moeder door teekenen den wensch te kennen, dat zij met den ontvanger nader zoude spreken. Maar Hartwig was zoo verbitterd en van elke gedachte aan een huwelijk verwijderd, dat hij naar het venster ging, en strak naar buiten ziende, op de beide vrouwen geene acht sloeg. De komst van den schoolmeester en zijn jeugdig zangerskoor, welke het begin tot de treurige begrafenisplegtigheid maakte, verhinderde een nader onderhoud der dames met den beleedigden ontvanger. Niet zonder aandoening zag deze de kist met de doode wegdragen, door geen minnend of deelnemend wezen gevolgd. Ook de weduwe en hare dochter verwijderden zich, nadat elke poging tot verzoening met Hartwig was mislukt.

Op die wijze bleef de ontvanger, die zijne oppaster verzocht had in zijne plaats de begrafenis als getuige te vergezellen, alleen achter met de slapende zuigeling. Toen de lijkzang der koorknapen verstomd en de optogt met het vooruitdragene hooge kruis verdwenen was, keerde Hartwig zich tot zijn pleegkind. »Arm schepsel! zeide hij vol medelijden; wat op aarde het dierbaarste is, eene liefhebbende moeder, is u ontnomen! Ongevoelige harten en handen zullen uwe jeugd zonder vreugde laten voorbijgaan, geen moederoog zal over uwe dagen en nachten waken, de vaderlijke zorg uw droevig leven niet veraangenamen. Zelfs al wil ik u bij mij houden, zult gij er nog slim aan toe zijn! Nimmer zal een soldaat of een gemoed, dat tegen de vrouwen verbitterd is, de moederlijke verpleging kunnen vervangen, en uw hart, vrees ik, zal reeds in de teederste jeugd met eene harde korst van menschenhaat, afgunst en wrok jegens gelukkiger kinderen worden overdekt. Ongelukkig kind, dat niet eens den naam uwer moeder kunt gewaar worden, en zelf nog geenen naam hebt! Maar gij zult mijnen naam mogen dragen en Noxia gedoopt worden, wijl gij een kind van den nacht zijt."

(*Wordt vervolgd.*)

Er bestaat gelegenheid, **eens** of **tweemaal** per dag.

ETEN te bekomen,

op Noordwijk, tegen billijken Prijs.
Adres den heer

(2884) **W. BRUINING,**
Uitgever van den *Java-Bode.*

Wordt te Koop gevraagd een

Arak Disteleer-toestel

degenen die genegen mogten wezen tot den verkoop, worden verzocht beschrijving, teekening en prijs op te geven aan

A. baron SLOET VAN OLDRUITENBORGH.

MADIOEN, 4 *November* 1856. (2845)

Ondergeteekende, geëxamineerd Onderwijzer in de Engelsche, Fransche, Hoog- en Nederduitsche Talen, beveelt zich tot het geven van privaat onderwijs aan.

(2865) **J. G. HEUVELDOP,**
Translateur.

(Ten huize van Mevrouw de Wed. *Nicolaas,* bij de Roomsche Kerk).

WELTEVREDEN, 12 *November* 1856.

Door verandering van affaire, bestaat thans gelegenheid tot **KOST EN INWONING** bij

(2883) **S. E. DE LOOPER,** *Brandt,*
op den hoek van de Secretarielaan
op Rijswijk.

BATAVIA, *den* 15 *November* 1856.

Wordt Gevraagd:

in de nabijheid van Samarang, op een suikerfabriek, eene **GOUVERNANTE** voor de opvoeding van een à twee kinderen. Behalve de Hollandsche en Fransche talen, het onderwijs in Vrouwelijke Handwerken, is ook een vereischte, dat men behoorlijk onderrigt kan geven op de Piano.

Adres, franco brieven, lett. S. bij

(2878) **V. H. NOMAN, KOLFF & Co.,**
Samarang.

Mad. GHYMERS,

zich alhier blijvende vestigen, beveelt zich aan tot het geven van **Muziekklessen** op de **Piano** en in de **Zangkunst.** Tot inlichtingen gelieve men zich te adresseren aan het bureau der directie van het Fransche tooneel op Passar Baroe. (2876)

NORTHERN ASSURANCE COMPANY
OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,
Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(2873) **MORGAN, MELBOURN & Co.**

BATAVIA, 5 *September* 1855.

ZAKALMANAK f 2.
Franco *met* KANTOOR-ALMANAK 3.
KANTOORALMANAK,
opgeplakt. 1.
Onopgeplakt. 0,60

(2858) **LANGE & Co.**

H. M. VAN DORP, te Batavia.

Ontvangen:

DRAPER'S INKSTAND,

een zeer doelmatige Inktkoker, bijzonder voor dit klimaat geschikt. Fraaije **Pomp-Inktkokers, Stempeldoozen, Stellen van 120 Drukletters** met Stempel en toebehooren in een netten houten doos, **Stempel-Inkt, Presse à sec** met drie stempels, **Copieerpersen,** vele nieuwe Papiersoorten, Kantoor- en Schrijfbehoeften en

Fraai vergulde Lijsten

met Spiegelglas en toebehooren, tegen billijke prijzen.

Twaalf fijne extra groote GRAVURES, zonder lijsten.

Decalqueer papier, dito Linnen, Teekenbehoeften, enz. enz. (2872)

ZAK-ALMANAK
voor 1857.

Inhoudende: de Kalender, Agenda, Zegeltarief, Rente berekening van alle kapitalen, over dagen, maanden en jaren, Vergelijkingstafels van het Handelsgewigt en Ellemaat der voornaamste landen en plaatsen, met het nieuwe Nederlandsche gewigt en ellemaat. Opgave van gebruikelijke oude Maten en Gewigten te Batavia, vergeleken met het nieuw ingevoerd tiendeelig stelsel. Afstandwijzer, Tarief van briefporten voor Java en Madura, dat der Zeeporto's en Drukwerken en per Landmail. Vertrek en aankomst der brievenpost op Java. Algemeen tarief van porten, enz, en Tarief van Gouvernements postpaarden. Met afzonderlijk Waschboekje.

Prijs f 2,—. Franco per post, f 3.

KANTOOR-ALMANAK
voor 1857.

Gedrukt in VIJF verschillende Kleuren.

Groot Formaat.

Opgeplakt à f 2,—. Onopgeplakt à f 1,—.

IDEM, Kleiner Formaat.

Gedrukt in DRIE Kleuren.

Opgeplakt à f 1,—. Onopgeplakt f 0,60.

Verkrijgbaar bij

(2850) **W. BRUINING.**

Mede verkrijgbaar bij den heer **M. Blok** te Cheribon.

GREEN'S INKT ERASER.

De echte Gomelastiek om Inkt weg te wasschen ad f 2.— per stukje bij

(2899) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

VISITEKAARTJES

in alle soorten van letters, op fraai porcelein papier, te bekomen bij

(2871) **H. M. VAN DORP.**

BATAVIA, *September* 1856.

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. Eijrond. (2889)

Het vertrek der stoomboot [illegible]
is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang
den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Van Samarang naar Batavia
den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Adres

(2870) **MACLAINE, WATSON & Co.**

Vier en twintig uren

na aankomst der verwacht wordende landmail, zal het stoomschip **PALEMBANG** via *Samarang* naar *Soerabaya* vertrekken, zullende na aankomst van genoemden bodem op laatst genoemde plaats, het stoomschip **PADANG** de reis naar *Macassar, Timor* en de *Molucco's* vervolgen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

(2891) **W. CORES DE VRIES.**

BATAVIA, 15 *November* 1856.

Naar Bencoelen en Padang

zal tweemaal 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail vertrekken het stoomschip **MACASSAR.**

Voor vracht en passage adresseere men zich bij

(2892) **W. CORES DE VRIES.**

BATAVIA, 15 *November* 1856.

Voor Vracht en Passage
naar SINGAPORE,

met het Engelsch schip **INO,** kapitein **Walker,** om in den loop van de volgende week van hier te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij den agent

(2881) **M. G. JOAKIM.**

BATAVIA, 14 *November* 1856.

BATAVIA.

Men verneemt, dat dezer dagen zich eene commissie gevormd heeft, bestaande uit de Heeren *A. Fraser, G. J. de Bruyn Kops, J. B. Drossaers, J. L. Martens* en *E. W. King,* ten doel hebbende alhier eene Bewaarschool op te rigten en in stand te houden.

De wenschelijkheid van het welslagen der pogingen dezer commissie zal door een ieder worden beaamd, die eenigzins bekend is met het nut, elders door de oprigting van bewaarscholen zoo overtuigend bewezen, en die daarbij in aanmerking neemt, dat in Indië meer bijzonderlijk het een hoofdvereischte is, de kinderen te bewaren voor de verkeerde indrukken, waarvoor zij huis over het algemeen blootstaan, door den omg[ang] met Indische bedienden.

Dit erkende de Hoofd-Commissie van Onderwijs in [het] jaar 1849, toen door haar het eerst de gedachte w[erd] geopperd, dat op Java door particuliere ondernemin[g] dergelijke scholen zouden worden opgerigt.

De Proef-Bewaarschool te Passar Bahroe heeft d[aarbij] ook voldoende het nut en de bestaanbaarheid van zo[da]nige inrigtingen bewezen, wanneer een geschikt pe[r]soon met de zorg over de kinderen belast en er e[en] goed toezigt over dezelven gehouden wordt.

Door het overlijden van Mevrouw *Buys,* die met h[et] toezigt over die school belast was, werd die ondernemi[ng] echter zeer benadeeld en de moeijelijkheid, om een g[e]schikt persoon te vinden die haar kon vervangen, w[as] oorzaak der ontbinding der toenbestaande commissie.

De tegenwoordige Commissie, doordrongen van [de] hooge noodzakelijkheid, in het belang der Indisc[he] jeugd, eene welgeregelde Bewaarschool of te rigten, hee[ft] zich door al de aan hare onderneming verbondene moe[i]jelijkheden niet laten afschrikken, maar wenscht o[p] nieuw, hare krachten in te spannen, om het zoo g[e]wenscht doel te bereiken. Zij is hiertoe opgewekt g[e]worden door de aankomst van Mevrouw *Exel,* die i[n] Nederland geruimen tijd de leiding eener Bewaarscho[ol] gehad, en het Vaderland verlaten heeft, om alhier doo[r] het houden eener school, de belangen der jeugd t[e] behartigen.

Door de Hoofd-Commissie van Onderwijs is daarto[e] magtiging verleend en het is zeer te hopen, dat de le[den] der Commissie krachtdadige medewerking zulle[n] ondervinden bij het Indische publiek en men alzoo mo[ge] aangemoedigd worden, met meer kracht te arbeide[n] tot bevordering der zedelijke belangen der kinderen.

— Op den 6den dezer hield de *Maatschappij va[n] Toonkunst* de gewone jaarlijksche algemeene vergade[r]ring harer leden. De opkomst was, naar wij verne[]men, ver van talrijk te zijn, ja zelfs niet noemens[]waardig, en de Directie zag zich daardoor ten zeerst[e] teleurgesteld. De verflaauwing der belangstelling in di[e] inrigting, in die geringe opkomst doorstralende, moes[t] haar en iedereen treffen, die met het doel der maat[]schappij sedert haar tienjarig bestaan bekend is.

Wel is de maatschappij niet meer in dien bloeijende[n] toestand als vroeger, maar toch kan zij, bij een[e] meerdere belangstelling en hartelijke medewerking, i[n] stand blijven. Nog telt zij 116 effectieve leden en wanneer deze de handen in een slaan en dat doel krachtdadig willen bevorderlijk zijn, zal zij ongetwijfeld hare[n] vorigen bloei herkrijgen en dien zelfs nog zien toenemen.

Het doel toch der maatschappij is, om de beoefening van eene der edelste kunsten, door gepaste middelen aan te moedigen, ten einde muzykale kennis te verspreiden. Door de gelegenheid daar te stellen tot oefening en aankweeking dier kennis, sticht zij niet alleen groo[t] nut, maar bevordert ook de genoegens van het gezellige leven, daar ontegenzeggelijk de muzijk onder d[e] edelste en aangenaamste verpoozingen in het leven gerangschikt kan worden, eene verpoozing, die den gees[t] opwekt, de zinnen streelt en, na het afmattende e[n] beslommerende der dagelijksche bezigheden, vooral hie[r] in Indië, waar wij zoovele andere maatschappelijke genoegens moeten missen, en eentoonigheid schier in alles op den voorgrond staat, verademing schenkt en als het ware doet herleven.

Wij willen de vruchten der pogingen van de *Maatschappij van Toonkunst* hier niet opsommen: algemeen zijn zij bekend. Wij behoeven slechts na te gaan, de talrijke concerten, die zij in eene reeks van *tien* jaren gegeven heeft; de ondersteuning, die zij schenkt aan de *Dames Zang-vereeniging,* aan de liedertafel *Aurora;* hare bereidwillige tusschenkomst en medewerking, om doorreizende artisten in de gelegenheid te stellen, hunne talenten ten toon te spreiden, en hare aansporing en aanmoediging der verdienstelijke dilettanti, die Batavia in zijn midden bezit, tot meerdere volmaking en opwekking eener gepaste eerzucht, om ook hunne talenten in het openbaar voor te dragen; maar daarenboven is het ontegenzeggelijk waar, dat de smaak voor en de beoefening der toon- en zangkunst, sedert het bestaan der maatschappij, in het gewone leven, aanmerkelijk is ontwikkeld en meer toegenomen dan vroeger, hetwelk men wel voornamelijk aan haar te danken heeft.

Bevreemden moet het derhalve, dat er thans blijkbaar mindere belangstelling in die instelling bestaat en zij, even als zoovele anderen van nuttigen aard, die wij in Indië zagen verschijnen, haren val te gemoet schijnt te gaan. Dit ware te bejammeren. Wel is waar, Indië lijdt in vele opzigten aan een groot gebrek, namelijk aan onbestendigheid, dan welke ook de, aan deze gewesten eigendommelijke, oorzaken daartoe zijn, het nuttige, schoone en edele mogen niet verloren gaan.

Dat de *Maatschappij van Toonkunst* de bevordering en aankweeking daarvan beoogt, is boven allen twijfel verheven en wij schreven derhalve deze weinige regelen, om een ieder, die met dezelfde gevoelens is bezield, op te wekken en aan te moedigen tot krachtdadige medewerking ter instandhouding, uitbreiding en opluistering eener instelling, die als een der grootste, nuttigste en aangenaamste sieraden der Indische zamenleving kan beschouwd worden.

— In het afgeloopen jaar, kwam hier uit Arabie aan zekere Said Mohamad bin Ali al Aijdroes. Gelijk de meesten zijner landslieden, die herwaarts overkomen, was hij arm en zonder middelen, doch dit schrikte hem niet af, om, na zijne familiebetrekkingen alhier ontmoet te hebben; zich over Singapore naar Bombay te begeven, ten einde te beproeven op zijn eerlijk gezigt eenige handelswaren op crediet te verkrijgen, met het doel die hier te slijten. Dit mogt hem gelukken en hij bragt, bij zijne onlangs plaats gehad hebbende terugkomst, te Batavia, eene handelswaarde mede van f 5 à f 6000, waaronder eene groote hoeveelheid smaragden. Na daarvan, meestal door rondventing langs de huizen, eenigen verkocht te hebben, hield hij ongeveer 200 karaten over, ter waarde van f 1200, die hij bij zijne rondventing in een borstzak droeg, toen hij, bij zijne tehuiskomst, 22 dagen geleden, ontwaarde, dat hij ze verloren had. Hij kon zich niet herinneren, hoedanig of waar, en de schrik sloeg hem zoodanig op het hart,

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 15 November 1856, No. 92.

zoo als men gewoon is te zeggen, dat hij van dien oogenblik naar geest en ligchaam ziek werd en steeds in een rusteloozen, kommervollen en eindelijk sluimerenden toestand verviel, waarin hij op den 11den dezer is overleden, na vooraf zijne uiterste wilsbeschikking gemaakt en zooveel hem mogelijk was getracht te hebben, dat verlies niet op zijne, van hem verwijderd wonende, schuldeischers te doen neerkomen.

— Men schrijft van Banjoemaas 11 November:

Op den 7den dezer sloeg, omstreeks 4 uren in den namiddag, de bliksem in eene der loodsen of wachthuizen, staande in eene der indigovelden, behoorende tot de dessa Mersie Kidoel, district Soeharadja, afdeeling Banjoemaas, met dat gevolg dat het huisje onmiddelijk in vlam stond en geheel werd verteerd.

In dat wachthuis bevonden zich op dat oogenblik 7 menschen, die daarin voor het onweder eene schuilplaats hadden gezocht. Alle zeven werden, door den slag bedwelmd op den grond geworpen; na een oogenblik aldus gelegen te hebben, kwamen allen weder bij, en zagen zich rondom door vlammen omgeven, welke zij zoo gelukkig waren zonder eenig letsel hoegenaamd te ontloopen, zoodat zij er slechts met den schrik afkwamen.

Soerabaya, 10 Nov. Wij vernemen, dat het gisteren namiddag, der policie andermaal is mogen gelukken om eenige valsche recepismakers en in omloop brengers te ontdekken en te arresteren.

De in hun bezit gevondene 10 stuks valsche recepissen van de series van *f* 5.—, waarvan 4 stuks nog onvoltooid, moeten van eene treffende gelijkenis zijn.

Sumatra's Westkust — Ten einde den waterstand van het meer Singakarah, district Samawang, te verminderen, heeft men de steenklompen aan den oorsprong der rivier Ombieling, die tevens de uitwatering is van gezegd meer, door middel van buskruid doen springen; zoodat de waterstand in dat meer nagenoeg een Ned. el is gedaald. Hierdoor is het gevaar van overstroomingen vooral in de omstreken van Singkarah grootendeels weg genomen.

Den 13den October zijn door eenen, door onvoorzigtigheid, ontstanen brand in de kampong Simaboer, afdeeling Tanah Datar, 23 groote huizen met have en goed en 36 met padie gevulde schuren eene prooi der vlammen geworden. De schade wordt begroot op ruim *f* 50,000.

Te Fort de Kock is den 1sten September jl. eene normaalschool geopend.

Te Padang bleven de regens en noordwesten winden aanhoudend heerschen.

Benkoelen. Den 5den October werden op de hoofdplaats Benkoelen 8 steenen woningen, door eenen brand in de asch gelegd, terwijl nog 16 huizen, die van brandvrije zolderingen waren voorzien, van hunne daken werden beroofd. De schade wordt begroot op *f* 10,000.

Molluksche Eilanden. — Gedurende de maand September bleven regens en hevige winden bijna onophoudelijk overal heerschen.

Amboina. Volgens de laatste opname werd het te verwachten product der nagelcultuur begroot:

In de afdeeling	Amboina	80,000 pd.
» » »	Saparoea	252,900 »
» » »	Hila	67,100 »
Of te zamen op...........		400,000 pd.

De dragt der nagelen was zeer verschillend. Aan elken boom werden drie soorten van vruchten gevonden, de eerste soort was reeds tot rijpheid gekomen en plukbaar; de tweede was nog in ontwikkeling, terwijl de derde zich daarentegen pas had gezet. Men schreef dit toe aan de ongeregelde moesson en de buitengewone regens. Een aantal boomen hadden in twee jaren geen vruchten gedragen.

Menado. Den 18den en 23sten September werden hier vrij hevige schokken van aardbeving waargenomen.

In de aanplanting van miloe en het gereed maken der drooge padievelden, werd door de aanhoudende regens veel vertraging ondervonden.

Aan den nieuwen transportweg van Amoerang naar Wakan, in de bergachtige streek aan gene zijde der rivier Ranggapo, werd met ijver door de bevolking gearbeid.

De verlegging van den weg van Passoh naar Rembokken, waardoor circa een paal in den afstand gewonnen wordt, was volbragt.

De werkende vulkaan van het kleine eiland Roeang, in de onmiddelijke nabijheid van het eiland Tagoelandang, deed, door het ontlasten van rook en het herhaaldelijk vertoonen van vlammen, de bewoners van laatstgenoemd eiland voor eene naderende uitbarsting bevreesd zijn.

Timor. Volgens berigten van de Solor-eilanden waren aldaar in den nacht van den 6den op den 7den Julij jl. ten 2 en ten 3 ure ligte schokken van aardbeving gevoeld, die vijf à zes seconden aanhielden en eene strekking hadden van het noorden naar het zuiden. (*Jav. Court.*)

NEDERLAND.

Amsterdam, 15 Aug. Omtrent het in de academiesteden Leiden, Utrecht en Groningen gevierde 25jarige herinneringsfeest aan den tiendaagschen veldtogt verneemt men het volgende. Bij deze gelegenheid werd aan elk van de drie corpsen der in 1831 uitgetrokken studenten, de utrechtsche jagers, de leidsche jagers, en de groningsche flankeurcompagnie, door Z. M. den Koning een prachtigen zilveren drinkbeker vereerd. Dit voortreffelijk kunstwerk vervaardigd door onzen stadgenoot den heer Gillis Grevink, is toepasselijk gecorneerd en heeft op den deksel een origineel Metalen Kruis tot knop. Een fraai gedreven Minervabeeld, geleund tegen een boomstam, vormt den greep. Dit geschenk was vergezeld van het volgende door Z. M. eigenhandig geteekend schrijven:

»Academici! Oud soldaten mijns vaders!

»»Nog 5 jaren en het vierde eener eeuw zal vervlo-
»»gen zijn, sedert gij op de roepstem mijns grootvaders
»»de wapenen hadt aangegord tot verdediging van land
»»en troon.

»Zoo de Almagtige, in Wiens hand het menschelijk
»»leven berust, met het uwe ook mijn hoofd zoo lang
»»spare dan hoop ik u allen nog eens indachtig te
»»wezen.''''

»Zoo sprak ik tot u in 1851,

»Dit oogenblik is daar, en wij beleven het met een dankbaar gemoed onder den ruimsten zegen van God.

»Wakkere jongelingen van 1830 en 31! Mannen, thans allen in de herfst uws levens! Ontvangt bij het zilveren feest, dat gij heden viert, uit mijne hand nevensgaanden zilveren beker, als blijk mijner belangstelling in uw zamenzijn.

»Ik wensch dat van nu af aan, tot de laatste uwer reuniën toe, bij den feestdronk »*op het heil van ons gemeenschappelijk vaderland*,'' deze beker broederlijk op voorvaderlijke wijze in uwe reijen moge rond gaan.

»Als eenmaal voor den laatsten uwer de laatste ure zal geslagen hebben, dan is mijn verlangen, dat deze beker geplaatst worde bij de banier waaronder gij gestreden hebt in 1830 en 31.

»'t Loo, 12 Augustus 1856.

Breda, 15 Aug. Maandag jl. had ter dezer stede de echtvereeniging plaats van twee personen uit de arbeidende klasse. Eenige uren na de voltrekking van het huwelijk ontstond er twist, welke op gisteren zoo hevig schijnt te zijn geweest, dat de vrouw zich naar het stations-gebouw alhier begaf, ten einde zich met de vlugt te redden. De man, zulks gewaar wordende, heeft haar achtervolgd en er ontstond juist op het oogenblik van het vertrek van den trein van 4 ure, eene worsteling tusschen beide echtelieden, welke zoo intressant schijnt geweest te zijn, dat een dertigtal passagiers, die zich voorgenomen hadden met gemelden trein te vertrekken, het oogenblik van afgaan niet hebben bespeurd en eerst per spoortrein van zes ure zijn vertrokken; sommigen, welke naar Rotterdam moesten, hebben alhier moeten vernachten.

Rotterdam, 1 Sept. Gisteren is het barkschip *Zalt-Bommel*, kapt. Juta, van hier naar Hellevoetsluis vertrokken, om de reis naar de Kaap de Goede Hoop te aanvaarden. Veler belangstelling is hierdoor gaande gemaakt, dewijl nog nimmer een zoo groot getal landgenooten te gelijk naar Zuid-Afrika is op reis gegaan, en dewijl zich daaronder een honderdtal jongelieden van beiderlei kunne bevinden, alhier, te Amsterdam, te Delft enz. te huis behoorende. Zij zullen of in en omstreeks de kaapstad of wel meer binnenslands als huisbedienden of voor den veldarbeid bij hollandsche ingezetenen, met een verband van vijf jaren of tot op hunne meerderjarigheid, in dienst treden. Moge deze uitzending strekken tot welzijn dezer jongelieden! Mogen zij van hunne zijde in aanleg en geschiktheid voldoen aan hen, bij wie zij in dienst zullen worden geplaatst, dan is het te verwachten, dat er voortdurende aanvragen voor zulke jeugdige landgenooten bij de commissie, die zich daarmede belast heeft, zullen inkomen. Zulks kan niet missen te strekken tot verligting van vele huisgezinnen, met kinderen gezegend, en tot uitgebreid nut voor onze stamgenooten in Zuid-Afrika. De kinderen bevinden zich op de reis, onder het bijzonder geleide van den heer Jongeneel en echtgenoote van Amsterdam; zoo voor voeding, kleeding, reinheid als zedelijkheid zijn de meest mogelijke voorzorgen genomen. Bovendien gaan met dezelfde gelegenheid eenige bemiddelde personen van den fatsoenlijken stand, om zich in Natal of elders binnenslands aan den landbouw en de veeteelt te wijden. Zij worden door eenige landbouwers en handwerkslieden verzeld. Eenige onderwijzers gaan ook naar Zuid-Afrika, waar steeds groote behoefte is aan goed onderwijs. Vrouwen van middelbaren leeftijd, om als dienstboden in deftige gezinnen aan de kaapstad te worden geplaatst, vermeerderen het getal landverhuizers, dat een personeel van 130 zielen uitmaakt.

De beroemde reizigster Ida Pfeiffer behoort mede tot de reisgenooten. Zij blijft echter niet aan de Kaap de Goede Hoop; maar, ingeval zij in de kaapstad geene gunstige gelegenheid vindt voor het doel harer reize — Madagascar, dan vervolgt zij de reis met de *Zalt-Bommel* naar Batavia, om van daar uit die gedeelten van den indischen archipel te bezoeken, welke haar nog onbekend zijn, ten einde later te trachten van Mauritius naar Madagascar zich in te schepen. Eere zij den moed dier heldhaftige vrouw, welke reeds een vijftigjarigen ouderdom heeft bereikt.

ENGELAND.

Londen, 14 Aug. Het geestelijk geregtshof te Bath heeft uitspraak gedaan in de zaak van den aartsdiaken Denison, aangeklaagd van in zijne predikatiën leerstellingen te hebben verdedigd, in strijd met de 39 artikelen, die, sedert Elizabeths tijd, geheel de anglicaansche leer bevatten. De aartsdiaken heeft aangeboden het bewijs te leveren, dat zijn onderrigt overeenkomstig het Evangelie was, doch het hof heeft hem tot het leveren van dat bewijs niet toegelaten, aangezien de parlementsacten hebben verklaard, dat de gansche christelijke godsdienst in de 39 artikelen was vervat. Denison had nl. geleerd, dat het ligchaam en het bloed van Jezus Christus aanwezig zijn in het Avondmaal, zoodanig dat ieder, die het brood en den wijn ontvangt, hij zij geloovige of niet, het ligchaam en het bloed van Jezus Christus ontvangt. De ordonnantie van koningin Elizabeth bepaalt, in hare art. 28 en 29, dat de aanwezigheid van den Zoon Gods slechts geestelijk is en dat derhalve de niet-geloovige aan het avondmaal geen deel neemt. De aartsdiaken beweert, dat die aanwezigheid werkelijk is en dat de hostie moet worden aangebeden; hij verlaat alzoo de protestantsche leer om de katholieke te belijden. Het geestelijk hof heeft hem een termijn gesteld tot 21 October, om zijne stellingen in te trekken. Is dit op dien dag niet geschied, dan zal hij verklaard worden te zijn een ketter en van de anglicaansche kerk uitgesloten worden. Opmerkelijk in dit geval is voorzeker de omstandigheid, dat de aartsbisschop van Canterbury weigert de getuigenis van het Evangelie aan te nemen, maar zich uitsluitend beroept op de ordonnantie van koningin Elizabeth, een meer dan betwistbaar gezag.

Londen, 19 Aug. Het dienstjaar 1855 heeft een tekort van een-en-twintig millioen opgeleverd, welk bedrag nl. de ontvangsten minder opbragten.

Door den jongsten oorlog is de nationale schuld van Groot-Brittannië en Ierland met achttien millioen en het cijfer der belastingen in het vereenigde koningrijk met veertien millioen vermeerderd.

Londen, 21 Aug. De Koningin-weduwe van Oude, benevens de broeder en de zoon des ex-Konings, zijn met een gevolg van 106 personen, gisteren avond met het stoomschip Indus van Alexandrie te Southampton aangekomen. Zij heeft 80,000 £ tot hare beschikking. De kleinooden, welke bij de overscheping te Suez over boord vielen (men zegt echter dat zij gestolen zijn) hadden eene waarde van 50,000 £ en waren gedeeltelijk bestemd tot geschenk voor de Koningin van Engeland. Een gesnedene bewaakt de vrouwen en is zeer streng in de vervulling van zijnen pligt. In Regentspark te Londen zijn vijf woningen voor de Koningin-weduwe gehuurd. Te Southampton betaalt zij twaalf guinjes per dag voor het gebruik van het hotel.

— De graaf Walewski is alhier teruggekeerd, om zijne diplomatieke betrekking weder te vervullen. Hij heeft onmiddellijk een bezoek bij Lord Clarendon afgelegd en aan dezen te kennen gegeven, dat de Keizer zeer ontevreden is over de aangelegenheid van het Slangeneiland. De Keizer is vooral gebelgd over het gebrek aan achting, waarvan het Engelsche bewind een bewijs heeft gegeven, toen het weder eene flottilje in de Zwarte Zee zond, zonder te letten op den inhoud van het tractaat van waarborg, zelfs zonder er aan de Fransche regering kennis van te geven. Men verneemt dat Lord Clarendon, onmiddellijk na dit onderhoud, een scherpen brief aan Lord Stratfordt de Redcliffe heeft gezonden, van wien deze gebeurtenis moet zijn uitgegaan.

Londen, 24 Aug. Moord en doodslag schijnen gelijken tred te houden met de straf daarop gesteld, als dienden zij ten bewijze, dat de vermenigvuldiging der doodstraf, de misdaad die er toe leidt, doet toe in plaats van afnemen. Eene steeds strengere regtspleging bij de jury's schijnt echter een tegenovergesteld gevoelen aan te toonen. Deze week had een schrikwekkend tooneel te Liverpool plaats. Twee broeders van 24 en 21 jaren, door dronkenschap vervoerd, geraakten handgemeen met een derden persoon. Intusschen begaven zich twee, aan den twist geheel vreemde personen, op de plaats van het gevecht, en terwijl de een daarvan een policie dienaar opzocht, wordt de andere door de broeders aangevallen en op eene wreedaardige wijze door een hunner van het leven beroofd, nadat hij op den grond geworpen was geworden. De beschuldiging is, dat de aanvaller hem met zijne van spijkers voorziene schoenen het hoofd insloeg. De jury oordeelt, dat de eene broeder zich aan manslag en de andere zich aan *opzettelijken* moord schuldig gemaakt heeft, doch voegt er eene bijzonder sterke aanbeveling tot het verleenen van genade bij. Naauwelijks is de uitspraak van dien jury bekend, of drie vrouwen worden onder jammerkreten de zaal uitgeleid. Het zijn de moeder en twee zusters der veroordeelden. De regter, te veel aangedaan om te spreken, is zelven niet langer meester, doch spreekt, nadat hij zijne kalmte herkregen had, het doodvonnis uit over den eenen broeder, met nadrukkelijke vermaning niet op genade te rekenen. De aan manslag schuldig bevondene valt op de knieën, kermt en smeekt om genade voor zijnen broeder, terwijl deze zich de hairen uittrekt en in vertwijfeling zich voor de voeten van zijnen regter werpt. De geheele zaal was diep ontroerd. Welk een maatschappelijke toestand!

— Onder de aangeklaagden bij een der politie-bureaux, behoorde deze week een man, die sedert een reeks van jaren (het verslag zegt twintig) zijn bestaan vond in goederen bij winkeliers te bestellen, om ze ten zijnen huize onder verschillende namen te bezorgen. Aldaar werd het gezondene ontvangen door een persoon, die zijne tevredenheid te kennen gaf en tevens de boodschap, dat hij den volgenden dag door denzelfden persoon nieuwe bestellingen zou laten doen. Wanneer de bedrogene lieden om geld zonden, was het huis gesloten. Het schijnt onbegrijpelijk, dat, bij het bewustzijn van het vele bedrog dat te Londen gepleegd wordt, de bedrieger nog zoo vele slagtoffers vond. Hij zelf is nog niet gestraft, daar hij tot dus verre niet anders dan als een schuldenaar kan beschouwd worden, en volhoudt in last van den veronderstelden bewoner van het huis gehandeld te hebben.

— De *Morn. Adv.* onderscheidt zich door een artikel tegen den franschen keizer, dat niet heviger zijn konde, al ware het uit de pen van den roodsten republiekein in Cayenne. Het is (den overdrevenen stijl daargelaten opmerkelijk, wegens de taal, die er in voorkomt met betrekking tot de anglo-fransche alliantie. Het blad begint aldus:

»Het doet ons innig genoegen te kunnen melden, dat het verbond met onzen »doorluchtigen bondgenoot'' dagelijks zwakker wordt. Ja wij kunnen zelfs zeggen dat, wat den geest betreft, het opgehouden heeft te bestaan. In naam heeft het een wezen, doch inderdaad behoort het onder de dingen, die geweest zijn. Wij wenschen den vrienden der vrijheid, op het vasteland niet alleen maar over de geheele wereld geluk, met deze zekelijke breuk der politieke betrekkingen tusschen dat rijk en den meest beginselloozen despoot van den tegenwoordigen tijd, enz, enz.,''

Men kan volgens dit staaltje oordeelen, welke uitdrukkingen het blad zich veroorlooft tegen den franschen keizer, die daar niets minder heet dan de »grootste gekroonde misdadiger.'' Lord Palmerston kent echter al de bedoelingen van het fransche gouvernement, volgens den *Morn. Adv.*, en zal geene interventie in Spanje toelaten. »In alle geval'' dus eindigt de *Morn. Adv.* »verheugen wij ons in de verwijdering, die tusschen hem (Lodewijk Napoleon) en deze natie plaats gevonden heeft, eene verwijdering zigtbaar in de kolommen van de ministeriele bladen, en die grootelijks moet bijdragen, om zijnen spoedigen val te bereiken.''

BELGIE.

Brussel, 24 Aug. 's Konings reis door de provin-

ciën heeft een goede gelegenheid verschaft, om behalve in de hoofdstad ook elders in het rijk personen met de Leopoldsorde te begiftigen. Het officiële blad bevat een reeks koninklijke besluiten, waarbij die onderscheiding aan burgemeesters der door het koninklijk gezin bezochte gemeenten en aan andere personen wordt verleend. Ik geloof gaarne dat al die gedecoreerde ambtenaren onbetwistbare bewijzen van gehechtheid aan koning en land en van ijver in hunne betrekkingen hebben gegeven, doch het schijnt dat niet alle door een buitengewoon verstand uitmunten. Een inwoner eener plattelandsgemeente, wier burgemeester tot de nieuw gedecoreerden behoort, verhaalde mij gisteren, dat dieselfde burgemeester, voor eenige jaren, toen hij op eenige hem door de hooge regering gestelde vragen moest antwoorden, naast de vraag: »Hoe veel publieke vrouwen zijn er in uwe gemeente?" het antwoord schreef: »Twee, de mijne en die van den veldwachter!" De onnoozele burgervader had gedacht, dat de vraag niet betrof publieke vrouwen, die in de prostitutie haar bestaan vinden, maar vrouwen, echtvriendinnen, van publieke (openbare) ambtenaren.

FRANKRIJK.

Ter zake der benoeming van den maarschalk Pélissier tot hertog van Malakoff, maakt men de opmerking, dat hetgeen thans is geschied, een bewijs te te meer oplevert, hoe moeijelijk het is, om de bedoelingen van Keizer Napoleon III te doorgronden. De maarschalk heeft een titel bekomen, nadat ieder zoo goed als zeker was, dat de Keizer niets wilde doen, hetwelk zelfs in de verte Rusland had kunnen krenken. Het ontbreekt niet aan personen, die het genomen besluit afkeuren, op grond, dat het de goede verstandhouding met Rusland niet bevorderlijk zal zijn. Van dien kant wordt gewezen op den vrede van 1815, en op de groote moeijelijkheden, welke zijn voortgesproten uit eeretitels, die door Fransche generaals op vreemde slagvelden met het zwaard in de hand waren verkregen. Noch Keizer Alexander, noch diens opvolgers zullen, naar men meent, met genoegen een hertog van Malakoff aan het Russische hof ontvangen, hoe groot ook de achting moge zijn, welke algemeen den bezitter van dien titel wordt toegedragen.

Parijs, 17 Aug. In weerwil der kalmte, die Frankrijk voortdurend geniet, en der hier en daar gedane arrestatien van verdachte personen, blijft het bestaan van het socialistische genootschap *la Marianne* velen echter nog zorg inboezemen. Men weet dat het doel van dit genootschap de omverwerping der keizerlijke regering, het uitroepen der democratische en socialistische republik en de zoogenaamde zegepraal der arbeidende klassen is, en dat, onder de geoorloofde en aangeprezene middelen tot bereiking van dit doel, het ombrengen van den keizer behoort. Thans beweert men, dat het ontegenzeggelijk gebleken is, dat de tinwerkers te la Chaume, de werklieden te Rouars en Argenton-Chateau, in de beide Sevres, de kleeder- en schoenmakers te Poitiers, de wapensmeden te Chatelleroult, de leiwerkers te Angers, de ijzersmelters te Imphy aan de Beneden-Loire en de werklieden in fabrieksteden aan de Loire, de Rhone en de Saone, behalve die in vele andere fabriekssteden in het Noorden, Oosten en Zuiden des rijks, in grooten getale tot dit gevaarlijk genootschap behooren, of althans daaraan verwant zijn.

Parijs, 18 Aug. Het is bekend dat de benoeming van maarschalk Pélissier tot hertog van Malakoff nog aanleiding gaf tot critiek, omdat men oordeelde, dat deze titel, wat den naam van Sebastopols citadel betreft, den keizer van Rusland niet aangenaam zou zijn. Thans verneemt men dat keizer Napoleon, alvorens aan maarschalk Pélissier dien titel te verleenen, keizer Alexander daarover had doen polsen, en dat eerst, toen per telegraaf de tijding kwam dat de czar er volstrekt niets tegen had, besloten werd, gevolg te geven aan het vroeger opgevatte voornemen, waarvan overigens bereids geheel was afgezien.

— De voor den graaf de Morny gelukkige, toevallige omstandigheid, dat hij van al de vertegenwoordigers der mogendheden bij de krooning van den czar het eerst te Petersburg aan den keizer is voorgesteld, verschaft hem onder hen den eersten rang bij alle feestelijkheden te dier gelegenheid. Naar men zegt, heeft graaf Esterhazy, de oostenrijksche gezant bij bedoeld feest, zijn best gedaan, om vóór graaf Morny officiëel door keizer Alexander te worden ontvangen, en inderdaad was Esterhazy vóór de Morny te Petersburg; doch de Oostenrijker had zijne geloofsbrieven te Weenen laten liggen, en middelerwijl zij gehaald werden kwam de Franschman, die, niet zoo vergeetachtig als zijn collega, van zijne geloofsbrieven was voorzien, en dus officiële audientie bij den czar verzocht en verkreeg, vóór dat Esterhazy de noodige stukken uit Weenen had ontvangen.

— Men leest in de *Progrès van Rennes*, 22 Augustus. Een verschrikkelijk ongeluk, ontroerde dezen morgen onze stad. Ongeveer ten 9 ure, ontplofte eensklaps al het buskruid en het vuurwerk in de woning van den heer Kervello, zonder dat men daarvan de ware oorzaak tot dus verre kent.

Vijf personen werkten dat oogenblik aan het maken van vuurwerk bestemd voor Nantes; twee hunner, een man en eene vrouw, bleven op de plaats dood; toen zij gevonden werden, waren zij verkoold en onkenbaar. Twee andere slagtoffers zijn onmiddelijk in eene wanhopigen toestand naar het militaire hospitaal overgebragt. De vijfde, een jongeling van 20 jaren, hoopt men te kunnen behouden.

— In het *Bulletin du Journal de Bercy et de l'Entrepôt* van 20 Aug. leest men het volgende nopens den wijnoogst:

Nimmer kon eene gunstiger weersgesteldheid op een geschikter oogenblik voor den wijnstok komen, dan welke wij thans bezitten. De vermindering van de hitte, de zachte en herhaalde regens, werken wonderdadig op de ontwikkeling van de druif, die in sommige districten reeds begint te kleuren. Daarenboven heeft de vrees voor het kwaad, gelijk wij met regt aanmerkten, bij de eerste algemeene paniek, de aanwezigheid van het oïdium veel overdreven, welke, met uitzondering van eenige zwaar geteisterde streken, niet die hevigheid bezit, welke men er aan gaf. Zie hier wat men op dit oogenblik van den aanstaanden oogst mag verwachten. Omstreken van Parijs: zeer overvloedig. Hoog en laag Bourgogne, Beaujolais: een half gewas. Macon: een derde of vierde van een gewoon gewas: Loire en Cher: middelmatig gewas. Orleans en Auvergne: twee derde gewas. Bordeaux en Midi: een vierde of een zesde gewas.

Parijs, 21 Augt. De min van den kroonprins mogt, volgens de voorgeschrevene etiquette, vroeger haren zuigeling niet kussen en evenmin aan hare teederheid lucht geven. Op den dag van den terugkeer des keizers, had juist een vrij hevig tooneel deswege plaats gehad tusschen haar en Mw. Bruat, de gouvernante van het kind. Zij weende daarover uren lang en, toen Napoleon aankwam, waren de min en het kind nergens te vinden. Nog in tranen badende verscheen zij voor den Keizer, dien zij haar leed klaagde. Wees gerust zeide Napoleon; wij zullen een vergelijk treffen, Kus uwen zuigeling zooveel gij wilt, maar ik verbied u vleijende woorden te gebruiken, welke zijnen rang onwaardig zijn.

— Een lid van het wetgevend ligchaam, de Heer Lelut, heeft een boek geschreven om te bewijzen, dat Socrates gek was! De Heer Granier de Cassagnac, redacteur van den *Constitutionnel*, insgelijks lid van het wetgevend ligchaam en een groote vijand van de wijsbegeerte, vindt dit boek wat te sterk en heeft zich de moeite gegeven om te bewijzen, dat Socrates niet gek was. Men vraagt, wie van deze drie eigenlijk gek is?

DUITSCHLAND.

In eenige Berlijnsche kringen loopt het gerucht dat, ingeval Wallachije en Moldavie tot één staat mogten worden vereenigd, prins Pierre Bonaparte, die in de Fransche nationale vergadering van 1848 zitting had en daar een der ultraas van de bergpartij was, veel kans heeft om tot koning over den nieuwen Donau-Staat te worden benoemd, en dat zijne candidatuur door de Fransche regering zeer wordt ondersteund.

Weenen, 19 Aug. Eenige Noord-Duitsche dagbladen bevatten op nieuw het valsche gerucht, dat onze geestelijkheid eene schadevergoeding zoude vorderen voor de tijdens Keizer Joseph II ingetrokkene kerkelijke goederen. Zulk eene vordering zoude reeds om zeer eenvoudige redenen niet eens gedaan kunnen worden. Van kerkelijke goederen kan niet de rede zijn, want onder Joseph II werden alleen goederen van opgeheven kloosters en opgeheven geestelijke broederschappen ingetrokken, maar, wel te verstaan, niet tot staatsdoeleinden. Joseph vervulde getrouwelijk de voorwaarde, onder welke de Paus Pins VI de bedoelde opheffingen, zoo al niet goedkeurde, dan tooh zonder protest liet geschieden, namelijk de voorwaarde, dat de ingetrokkene goederen blijvend tot kerkelijke en vrome doeleinden zouden moeten aangewend worden. Dit hebben ook de opvolgers van Joseph II met de grootste naauwgezetheid gedaan. Die goederen vormen het godsdienstig en studienfonds en worden namens de kerk beheerd en allen tot kerkelijke doeleinde gebruikt, zoo zelfs, dat de staat nog toelegen geeft, wanneer zich daaraan behoefte vertoont. Het kan derhalve der geestelijkheid niet invallen voor een geldelijk bedrag, hetwelk buitendien eigendem van de kerk is, eene schadevergoeding namens de kerk te vragen.

Berlijn, 21 Aug. Den 19den dezer is Dr. Vehse, de schrijver van de geschiedenis der hoven van Duitschland sedert de hervorming, ontslagen uit de gevangenis, waar hij zat ten gevolge van een vonnis tegen hem uitgesproken wegens eene in zijn werk opgenomene bijzonderheid uit het leven van den hertog Wilhelm van Mecklenburg. Hij heeft bevel ontvangen Pruisen te verlaten en is naar Zwitserland vertrokken. De hertog van Mecklenburg heeft dezer dagen het Pruisische leger moeten verlaten ter zake van wissels door hem onderteekend voor aanzienlijke sommen ten voordeele van eenige woekeraars ter dezer stede. Een dezer lieden, die niet had willen treden in eene door gemagtigden des hertogs aangeboden schikking, namelijk de betaling van 40 pCt., staat thans onder toezigt der policie. Een constabel staat voortdurend aan zijne deur en ieder bezoeker moet zijn naam en kwaliteit opgeven, alsmede de reden van zijn bezoek op het kantoor van den woekeraar. De policie wil door dit middel de operatien belemmeren van dien *bankier*, die naar men zegt, vele adellijke jonge lieden, die tot het leger behooren, heeft geruïneerd.

DENEMARKEN.

Een particuliere brief van Kiel 6 Aug., bevat het verhaal eener gebeurtenis, die bijkans het leven van prins Oscar van Zweden had gekost.

De koning van Denemarken vernomen hebbende, dat de prins in het begin van Augustus te Kiel zoude aankomen, zond de stoomcorvet *Schleswig* naar die haven en stelde het ter zijner beschikking.

De corvet koos, in den ochtend van den 4den, zee en stoomde door de kleine Belt. In den namiddag en op het punt bij het schoonste weder het eiland Fionen te bereiken, stootte die bodem op de Oplandsche klip, een gevaarlijke plaats met het water gelijk, en wier ligging nimmer voldoende is aangewezen.

De commandant, vreezende dat de corvet te gronde zou gaan, deed de machine achteruitslaan, waardoor het gelukte van de rots af te komen, hoezeer daardoor vervallende op een zandbank, op een kabellengte van dezelve gelegen. Zonder die gelukkige manoeuvre ware alles vergaan. Terzelfder tijd deed de *Schleswig* noodschoten; van de kust kwam hulp opdagen en men was zoo gelukkig prins Oscar met zijn ganschen staf en gevolg aan wal te brengen. Vervolgens werd die bodem verligt door al het geschut en verder materieel te ontschepen, doch bij de laatste berigten had men het schip nog niet vlot kunnen krijgen, en vreesde men ten zeerste voor deszelfs verlies. Alle maatregelen waren genomen, om den staf en bemanning te redden.

— Er is sprake geweest, om de Jurij in Denemarken in te voeren. Die instelling bestond voorheen in het gansche Scandinavische Noorden en er zijn nog eenige sporen van te vinden in het baljuwschap van Husum. Verscheidene districten hebben nog geregtshoven, bestaande uit twaalf gezworenen en onder verschillende namen bekend, als *bondengericht*, *zwolfsmannsgericht*, *koogsgericht*. De voorzitter en griffier dier hoven zijn regtsgeleerden en de debatten worden openlijk gehouden. Die hoven zijn eigenlijk niets anders dan regtbanken van eersten aanleg, doch ongetwijfeld bezaten zij voorheen de kennisname van alle misdaden en misdrijven. Men gelooft dat deze instelling afkomstig is van die der Neffnongar (denominati) die reeds in de IX eeuw in Denemarken bestond.

— In den omtrek van Husum strekt zich eene vroeger bloeijende, doch nu overstroomde streek gronds uit, die in 1260, 162 parochijen telde. Voor die overstrooming bezat het eiland Nordstrand 9000 inwoners en 20 gemeenten. Naauwelijks ziet men thans eenige zeldzame overblijfselen van die landstreek, waaraan de zee steeds knaagt, boven het water uitsteken en op die wijze verloor het eiland Pelworm van 1713 tot 1778 een groot gedeelte van zijnen grond. Van een anderen kant nemen de Walten, gronden, die de zee overstroomt en weder droog laat, van lieverlede in uitgestrektheid toe en langs de kust grijpen belangrijke aanslibberingen plaats. Men voorziet, dat wanneer die aanslibbingen zoo voortgaan, die eilanden op nieuw aan de vaste kust gehecht zullen worden.

ZWEDEN.

In de jongst ontvangen dagbladen van Stokholm wordt de opmerking gemaakte dat de pogingen, om het handelsverkeer van den Sondtol te ontheffen, die thans weder worden aangewend, reeds van veel vroegeren tijd dagteekenen. Zij deelen uit een nu openbaar gemaakt geschiedverhaal mede, dat in het jaar 1640 door een gezant van Nederland aan het zweedsche gouvernement een voorstel overgebragt werd, om een kanaal van de Noordzee naar de Oostzee door Zweden te doen graven en daardoor aan de handelsvaartuigen de vaart door den Sond te besparen, maar dit denkbeeld werd destijds door het zweedsche bewind, als een dwaas en onuitvoerlijk plan, verworpen. De stokholmsche dagbladen voegen hierbij de opmerking, dat het aanleggen van zulk een kanaal thans gemakkelijk zou zijn, en dat eenige jaren geleden eene particuliere maatschappij aangeboden heeft, het op hare kosten te ondernemen.

RUSLAND.

Een dagblad verhaalt, dat den geallieerden gedurende den tijd, dat zij Sebastopol bezet hielden, een groote schat ontsnapt is, welken de Russen in eene kerk aldaar onder het altaar verborgen hadden. Zoowel de Franschen en Engelschen hadden onderzoekingen gedaan, in de meening, dat in die kerk kostbaarheden moesten verborgen zijn, maar niets gevonden. Na hunne terugkomst, hebben de Russen die verborgene kostbaarheden, bestaande in gouden vazen en diamanten om mijters te versieren, ter waarde van ongeveer 30,000 £ ongeschonden teruggevonden. De priesters waren zoo verheugd daarover, dat zij ze aan allen vertoonden.

— Volgens een brief uit Moskou, komt onder de volksvermaken, welke aldaar bij de krooning op kosten des Keizers zullen plaats hebben, ook een monster-maaltijd [illegible] deel nemen, Meer dan 20,000 kippen, eenige honderde ossen en schapen, zullen aan de gasten opgedischt worden, terwijl de keizer, met de geheele keizerlijke familie, volgens oud gebruik, bij de opening van dezen maaltijd, zullen tegenwoordig zijn, In vroegere tijden verscheen de vorst op eene stellaadje met het geheele hof en riep de menigte toe: »komt, mijne kinderen, dit alles behoort u toe!" Op deze toespraak viel de menigte dadelijk op de tafels aan, wierp alles op haren weg overhoop en had in een oogenblik alles weggeruimd, in weerwil van de voorzorg, om de grootste stukken aan de tafels vast te spijkeren.

— Uit Polen wordt gemeld, dat de hoogere Poolsche adel, die tot dusver wantrouwend sich terughield, thans sedert de troonsbestijging van Keizer Alexander openlijk en vol vertrouwen tot het hof toenadert, waar hij waarschijnlijk eene groote rol zal spelen. Deze verandering wordt toegeschreven daaraan, dat zij, nu Napoleon en lord Palmerston bij de algemeene crisis niets voor Polen hebben gedaan, aan de wedergeboorte van hun vaderland niet meer gelooven. De Keizer ontvangt die heeren welwillend en schenkt hun zijne gunst, wanneer zij alle staatkundige droomerijen laten varen. De rijke Poolsche familiën zullen bij de krooningsfeesten in grooten getale tegenwoordig zijn.

Eene andere zeer welkome verandering in Polen is het ophouden van alle lastige formaliteiten aan de grenzen en van de omkooping der lagere beambten. Aan vele burgers is vergunning verleend, om te studeren en in de militaire dienst bevordering toegekend. De Israëliten mogen in de geneeskunde studeren en dan bij het leger als officieren van gezondheid dienen. Het onderwijs zal ook in Polen eene volkome reorganisatie ondergaan: de onderwijzers zullen uit den geleerden stand gekozen worden. Het leeren der Duitsche taal is verpligtend, de Fransche zal niet meer door zoogenaamde maitressen worden onderwezen.

ZWITSERLAND.

Volgens het dagblad van Zurich is aldaar een aanzienlijk man door den tafeldans volslagen gek geworden. Zijn orakel de tafel, welke hij elken voormiddag raadpleegde, voorspelde hem op zekeren dag, dat hij des namiddags ten 4 ure zoude sterven. Hij werd hierop neerslagtig, mijmerend en al meer en meer beangst, hoe meer het noodlottige uur naderde, tot dat hij ten laatste volslagen gek werd.

Zwitsersche Grenzen, 29 Augt. De Zwitsers, die in het Fransche legioen dienen, worden tot den aanleg van den spoorweg tusschen Philippeville en Constantine gebezigd. Hun bevelhebber, de kolenel Meijer, bewaart eene uitstrekende krijgstucht. De Zwitsers en de Zouaven staan te Philippeville op zeer goeden voet met elkander. Het verplaatsen van het Zwitsersche regiment naar Setif, is op verzoek van den bevelhebber Meijer geschied; hij belooft zich gunstige gevolgen van het verblijf aldaar en is vast overtuigd, dat de kolonie der Waadlanders en Genevers van den Heer Gingins eene groote toekomst te gemoet gaat.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Novem. 8	Zweedsch	Kronprinsens	C. E. Rolben	Batavia.	6 Nov.	Falmouth.
» —	Hollandsch.	Jan van Schaffelaar	F. van Hees	»	6 »	K. de G. Hoop en Amst.
» 9	Amerikaansch.	Aurora	W. H. Clough	Manilla.	5 Oct.	New-York.
» 10	»	Haijdee	B. D Manten.	Shanghai.	7 »	»
» 9	»	Phaijton.	P. Peterson.	Whampoa	17 »	»
» —	»	Cato	D. J Barr	Manilla	14 Sept.	Boston.
» —	Nederlandsch.	Constantia	E. Vonck	Rotterdam.	6 Aug.	Batavia.
» 10	Engelsch	Wagoola	J. Allen.	Liverpool	5 »	Hongkong.
» —	»	Gon of the Nith	J. Clark	»	5 Julij	Singapore.
» —	Nederlandsch.	Vier Gebroeders	C. Vonck	Rotterdam	14 »	Batavia.
» —	Amerikaansch.	Kathay		Shanghai	20 Oct.	New-York.
» 11	Nederlandsch	Dina.	De Haan	Macao	29 Sept.	Havana.
» —	Engelsch.	Nova Belle.	James D. Fortouth	Too Chaufoo	29 »	London.
» 13	»	Aemamooka	W. Toragen	Shanghai	12 Oct.	»
» —	Amerikaansch.	Santiago.	J. B. Earnes	Too Chaufoo	15 »	Boston.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Novemb. 13	Nederlandsch	bark	Julie Claire	A. van Oosteroom	Amsterdam	17 Julij	Hager en Schuurman.
» —	»	»	Maria Verocila	G. Mulder	Rotterdam.	15 »	E. Moormann en co.
» —	»	schip	Doelwijk	K. J. Swart	»	18 Aug.	B. Kopersmit en co.
» —	»	»	Generaal van den Bosch	F. Parlevliet	»	24 Julij	van Ommeren Reub en co.
» —	»	»	Elisabeth	H. F. Klok	»	6 Aug.	Landberg Bezoet de Bie & Co
» —	»	»	Princes Amelia	v. Ryn v. Alkemade.	»	11 »	G. Suermondt en co.
» —	»	bark	Vier Gebroeders	C. Vonck	»	15 Julij	B. Kopersmit en co.
» —	»	»	den Elshout	L. F. Bonjer	»	15 »	van Ommeren Reub en co.
» —	»	»	President Ram	J. R. Ulrich	»	28 »	Landberg Bezoet de Bie & co.
» —	»	»	Christina Agatha.	W. L. Esink	Amsterdam	29 »	Maclaine, Watson en co.
» —	»	brik	Louisa	P. F. M. Antusch	Livorno	23 »	Paine, Stricker en co.
» —	»	3 mast	schoen. Mary Godhard.	N. Koens	Schiedam	26 »	de Weerdt, Ruyl en co.
» —	»	bark	Dorothea Henriette	D. Smit.	Rotterdam.	22 »	C. Bahre en G. Kinder.
» —	»	»	Juno	W. J. Chevalier	Amsterdam	23 »	B. Kopersmit en co.
» —	»	»	Java 's Welvaren	K. C. de Veer	Texel	29 »	Paine, Stricker en co.
» —	Nederl.Indisch	»	Falkus Nasser.	Sech bin Smeer	Cheribon	7 Nov.	D. N. Buys en co.
» —	Fransch.	schip	Jules Cezard	F. le Sergeant.	Nantes		G. Suermondt en co.
» —	»	»	Bourgainville	Albo	»		C. Bahre en G. Kinder.
» —	»	brik	l' Uni	Lamberthod.	»		»
» 14	Nederl Indisch	schoen.	Harriet	Ango.	Cocos Eiland.	5 Nov.	Adam en co.
» —	Engelsch.	bark	Ino		Calcutta		Joachim.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 13	Z. M.	stooms.	Amsterdam	kapt. luit. t/z A. A. de Vries	Lampongs.
» —	Nederl.Inidsch	»	Padang	B. J. Schipper	Sam. Soer. en Molukkos.
» —	Nederlandsch	bark	Ridderkerk	Pesant	Soerabaya.
» —	»	schip	Soerabaya.	Swarts.	Pecalongan.
» —	»	bark	Nieuw Lekkerland	Hoffman	»
» 14	»	»	Pollux	D. Kooy	Samarang.
» 15	»	schip	Minister Pahud	J. M. Pfeil	Nederland.
» —	»	bark	Jan Schouten	J. C. Meijer	»
» —	Fransch	brik	l'Uni	Lamberthod	Sydney.
» —	Nederl.Indisch	stoomb	Langan Lamongan.	T. Deighton.	Samarang.
» —	»	brik	Noorfol	Sech Bagawie	Banka.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Vooruit *	W. C. Kool	Rotterdam.	van Ommeren, Rueb en co.
»	schip	Cornelia	de Vries.		»
»	fregat	Generaal van den Bosch *	F. Parlevliet		»
»	bark	den Elshout	Tonjes		»
»	»	Edoard Marie	F. M. Remmers		Tiedeman en van der Burg.
»	bark	Aegedia en Pauline *	Veltman.	Amsterdam.	B. Kopersmit en co.
»	»	Vier Gebroeders *	C. Vonck		»
»	»	Doelwyk *	Swart		»
»	»	Juno	Chevalier		»
»	fregat	Wihelmina en Clara *	H. de Wyn	Japan.	Hager en Schuurman.
»	schip	Doggersbank	Kerkhoven	Nederland via Soerabaya.	»
»	»	Julie Claire.	A. van Oosteroom	Samarang.	»
»	bark	Nederland *	F. Ruiter	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	schip	Princes Amalia *	van Ryn van Alkemade.		»
»	brik	Louisa *	Antusch		Paine, Stricker en co.
»	»	Java's Walvaren.	de Veer	Nederland	»
»	»	Christina Agatha.	W. L. Esink		Maclaine, Watson en co.
»	3 mast	schoen Mary Godhard.	N. Koens		de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Dorothea Henriette	D. Smit.	Nederland	C. Bahre en G. Kinder.
»	»	Maria Veronica	G. Mulder		E. Moormann en co.
Nederl.Indisch	bark	Atiat Rachman *	Sech Algator	Sumanap	D. N. Buys en co.
» »	»	Hamadanij *	Mackensie	Macasser.	»
» »	bark	Kim Hensing *	Lim Bintioe	Cheribon.	»
» »	schoen.	Djelanie *	Said bin Alie	Palembang	»
» »	bark	Fulkus Nazar *	Said bin Smeer		»
» »	schoen.	Harriet	Ballard	Cocos Eiland	Adam en co.
Engelsch	bark	Mary Ann *	Davidson	Cowes.	Paine, Stricker en co.
Hamburgsch	schip	Europa *	Vogler		Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	Argo *	W. Gerritz.	Falmouth.	C. Bahre en G. Kinder.
Amerikaansch	bark	Panama *		Amerika via Padang	Dummler en co.
»	schip	Kit Carson *	S. Crowell	Cowes.	Paine, Stricker en co.
»	»	Ceylon *	Bassett	Straits.	»
Deensch.	bark	Valkijrien *	Strandgaard	Koppenhagen	»
Franch	»	Bougeinville *	Albo		C. Bahre en G. Kinder
»	schip	Jules Cezard *	F. le Sergeant.	Nantes via Padang	G. Suermondt, en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Nov. 7	Ned.	bark Josephine Bernardina.	van Lindonk	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 5	Ned.	schip Staatsraad v. Ewijck.	F. de Winter.	Nederland.
» —	»	bark Jan van Brakel.	D de Roeven.	»
» —	»	schip Nova Zembla	H. F. Horneman.	»
» —	»	bark Maria Jacoba	S. F. Lammerts.	»
» 6	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Sumenap.
» 7	»	stooms. Banda	C. C. L. Neyts.	Batavia.
» —	»	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.Indisch	kotter	Eduard	Bagong	Batavia	Gezagvoerder.
» »	»	Kim Tiksin	Kwee Tjoensing	Sumanap	»
Engelsch	»	Emma	Griffin	Booleij Eiland	Adam & co.
Nederlandsch	»	Van Dam van Isselt	J. F. Graadt	Nederland en Panar.	Van Leeuwen en co.
Nederl Indisch	schoen.	Sarie Elmashoor	Mohamat IJasin	Banjarmassing	Gezagvoerder.
» »	»	Fatalim.	Said Oemar.	»	»
» »	»	Bientang. Timor	Tjiem Koensam	Balie	»
Nederlandsch	schip	Burgermeester Hoffman.	N. A. Dykama	Ned en Batavia.	Cores de Vries.

Aangekomen Schepen te *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 3	Ned.	bark Arlequin	van Megchelen	Batavia.

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 8	Ned.	schip Ystroom	A. Hansen	Samarang.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 5	Ned.	bark Honigby	van Maurin	Batavia.
» —	N. I.	» Maas Dennok	Anakkoda Adam	Samarang.

Aangekomen schepen van *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 2	N. I.	bark Alosmanie	Said Segaf.	Cheribon.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 2	Ned.	schip Jan Schouten	Coening Meyer	Nederland.
» 7	N. I.	bark Maas Dennok	Anakkoda Adam	Sambas.
» —	»	» Kim Tiangtay	Toa Englan	Riouw.
» —	»	» Fulke Nassar	Sech Smeer	Batavia.
» 8	»	» Oey Sinjo	Kwik Samiang	»

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 3	N. I.	brik Passekan	Liem Ketjiang	Batavia.
» 5	»	bark Alosmanie	Said Segaf.	Soerabaya.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 30	Ned.	bark Ottolina	J. J. Prange	Soerabaya.
» —	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	»
Nov. 1	Ned.	bark Gezina	P. Burggraaf.	»
» 4	»	» Suzanna Elisabeth	C. Ouwehand.	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 31	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaya.
Nov. 3	»	schoener Digna	Oedin	Pamanoekan
» —	Ned.	schip Johann. Maria Christina	C. N. Gorter	Amsterdam.
» 4	»	» Willem I,	T. J. Indfeld.	Schiedam.

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 2	Ned.	schip Catharina Maria	J. A. Ballot	Nederland.
» —	»	» Sara Alida Maria	Tekenlenburg.	»

Aangekomen schepen te *Bezoekie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 28	Ned.	bark Henriette	van der Veen	Soerabaya.
» 29	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Pasaroewan

Vertrokken schepen van *Bezoekie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	naar
Oct. 30	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
» 31	Ned.	bark Johanna Maria	Overgaauw	Nederland.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 27	N. I.	bark Hector	M. Pauline	Tjilatjap.
» 30	»	schoener Fathool Hær	Saip Molaheila	Soerabaija.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct. 30	N. I.	bark Djeilanie	Said Alie	Palembang.
» 31	»	brik Rachmanie	Sech Bahasoan	Samarang.
» —	»	schoener Sarie Tandjoonh	hern. Balhar	Banjoewang.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov. 1	Ned.	bark Buitenzorg	Ryken	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 1	Ned.	bark Anna Paulowna	Bok wz.	Amsterdam.
» 2	»	» Johanna Christina	Baumgarten	Rotterdam.
» 4	»	» Phoebus	Beck	Amsterdam.

Aangekomen schepen te *Wijnkoopersbaai*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct. 13	N. I.	schip Charlotta	J. M. Sobels	Banjoewang.

Vertrokken schepen van *Wijnkoopersbaai*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 1	N. I.	schip Charlotta	J. M. Sobels	Batavia.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 12 tot en met den 13 November 1856.

Met het Ned. schip *Constantia*, kapt. *Vonck*, de heeren *J. J. Verhoeff* en *Echtgenoot*, *A. Schmidt* en *Echtgenoot*, *H. J. Tendeloo*, *A. van Ekers*, *J. H. Deufferwiel*, Mejufvr. *Stell*, van *Rotterdam*.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan*, kapt. *Deighton*, de heer *Loudon*, van *Samarang*.

Met het Ned. schip *Julie Claire*, kapt. *van Oosteroom*, de heeren *Verff* en *Echtgenoot*, *Spengler*. *Fabritius*, *Morel*. *Meerhoort*, *Jacobsen*, Mev. v *Goedree*, van *Amsterdam*.

Met het Ned. schip *Prinses Amalia*, kapt. *van Rijn van Alkemade*, de heeren *van Ameijder*, *van Duin* en *familie*, *Brouwer* en *familie*, *Gerrevink*, *Krol* en *familie*, *van Hengst* en *familie*, Mevr. *van Heekeren*, Mejufvr. *Siroom*. van *Rotterdam*

Met het Ned. schip *den Elshout*, kapt. *Bonjer*, de heeren *de Bruin*, *Wiltens*, *en Reese*, van *Rotterdam*.

Met het Ned. shhip *Java's Welvaren*, kapt. *de Veer*, de heeren *Hasselman*, *Bras* en *Dochter*. van *Texel*,

Met het Ned. schip *Louise*, kapt. *Antusch*, de heeren *Parlante*, *Spenille*, van *Luonne*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 12 tot en met den 13 November 1856.

Met het N. I. stooms. *Padang*, kapt. *Schipper*, de heeren *J. D. Fransen van de Putte*, *P. J. J. van Starckenborgh*, *Jatting*, *L. van Wening*, *J. D. van Heusde*, *J. J. Pereire*, naar *Soerabaya*

Met het Ned. schip *Nieuw Lekkerland*, kapt. *Hoffman*, de heeren [illegible] *J. du Perron*, *P. J. Stok* en *familie*, Mevr. *Hördereche* en *familie*, naar *Pecalongan*.

Met het Ned. schip *Pollux*, kapt. *Kooi*, de heer *F. H. Boas*, naar *Samarang*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 9 *tot en met den* 11 *Nov.* 1856.

AANVOER

Van Cheribon per ned. ind. bark *Kim Hengseng*, gez, Lim Biauwtioe.

$1631^{17}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
268 pic. gambier. *Oeijteng Songna.*
68 rolt. touw. 6 do. zijde stoffen. *Oeij Pokong.*
1 stel gereedschapp. 4 do. stalen pannen. *Said aloewie Satrie.*

Van Cheribon per ned. ind. schoen. *Argo*, gez. Hassingham.

$1732^{24}/_{100}$ pic. rijst. *Pandel en Stiehaus.*

Van Tagal en Cheribon per ned. ind. brik *Cheribon Packet*, gez. Young.

3190 pic. rijst. *Pandel en Stiehaus.*

Van Pecalongan per ned. ind. bark *Batavia*, gez. Said Hamit bin Aloewie Alhadat.

292^{00} pic. tabak. $67^{25}/_{100}$ do. olie. 1 kt. manufact. *Oeij Tiangseng.*
$946^{00}/_{100}$ pic. suiker. 3 ks. diversen. 3 krandj. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*
$1793^{87}/_{100}$ pic. suiker. *Kopersmit en co.*

Van Rotterdam per ned. schip *Nieuw Lekkerland*, gez. Hoffman. agt. de Weerdt Ruyl en co.

100 led. leggers. 2 ks. banket. *van Ommeren Rueb en co.*
50 led. leggers. *Busing Schröder en co.*
48 vs. haring. *Agenten.*
100 vs. boter. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
100 vs. boter. *Kopersmit en co.*

Van Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

2 md. min. water. 1 kt. diversen. 1 kt. .... 3 pakk. diversen. 12 lanthaarns. *Order.*
4 ks. gouv. goederen. *Gouvernement.*
15 pic. mann. koffij. ....
1 kt. diversen. *Zakara.*
1 md. min. water. 1 krandj. tuigen. 1 zak diversen. Mevr. *George.*
1 kt. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
1 pakje diversen. *Hölle.*
1 md. .... 1 krandj. .... *Order*
1 tromm. .... 1 pakje .... *Moormann en co.*
1 kt. monsters. *Metzendorff Wilmans en co.*

Van Nederland per ned. schip *Maria Adriana*, gez. v. d. Held agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

61 ks. kramerijen. *Tolken Voget en co.*
50 ks. genua olie. $20/_{2}$ pijp. azijn. 24 ks. koek. *van Riet en ter Gouw.*
4 ks. kramerijen. 10 do. parapluien. 1 do. woll. goederen. 15 bn. garen. *Bahre en Kinder.*
200 vs. boter. *Tiedeman en v. d. Burg,*
200 vs. boter. *Suermondt en co.*
100 vs. boter. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 vs. boter. *Dummler en co.*
100 ks. wijn. 2 do. blikwerk. 1 do. glas. *Gumprich en Straus.*
4 ks. eau de cologne. *Haager en Schuurman.*
1 kt. manufacturen. *Busing Schröder en co.*
4 vn. porcelein. 1 kt. kramerijen. *Gumprich en Straus.*
6 ks. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
6 ks. boeken. *Lange en co.*
2 coll. likeur. *Moormann en co.*
1 kt. koek. *Muisenberg.*
2 ks. messen. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 ks. knoopen. *Hunter Houghton en co.*
25 ps. hammen. 25 do. ger. vleesch. 5 do. ossenribben. 20 ks. gedistelleerd. 16 ks. provisien. 63 vs. vleesch. 10 vs. visch. 45 do. groentens. 8 ks. manufacturen. 54 do. provisien. *S. B. van Kleeff en co.*
2 ks. hoeden. *Pandel en Stiehaus.*
34 ks. wijn. *Andreas en co.*
258 pakk. zakken. 25 ks. opium. 10 vs. specie. *N. H. M.*
43 kn. likeur. *S. B. v. Kleeff en co.*
18 kn. provisien. 50 ps. hammen. 15 vn. teer. 150 vs. haring. *Order.*
17 vn. touwwerk en hennep. ....

Lading voor Soerabaya.

3 ks. koopmanschapp. 6 do. papier. 2 vs. inkt. *Cores de Vries.*
9 ks. koopmanschappen. *Rademaker.*
100 vs. boter. *Schimmelpenninck en co.*
50 ks. genua olie. 5 do. koopmanschappen. *Bouman en co.*
3 ks. manufacturen. *Ruyl Cramer en co.*
2 ks. ijzerwerk. *Cores de Vries.*
16 ijzeren platen. *Hoevenaar.*

Van Nederland per ned. schip *Lourens Koster*, gez. Koening. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

30 ps. led. leggers. ....

Van Nederland per ned. schip *Borneo*, gez. Janssen. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

12 ps. led. leggers. *v. Ommeren Rueb en co.*

Van Samarang per ned. schip *Tonia*, gez. Zeeman. agt. Kopersmit en co.

$11{,}591^{67}/_{100}$ pic. rijst. 300 do. rotting. *Agenten.* Lading voor China.

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

5 ks. manufacturen, *Busing Schröder en co.*
31 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. nikanias. 2 do. cotonetten. 58 ks. slendangs. 8 do. sarongs. 3 do. tjindees. 4 do. doeken. 2 do. kains. 5 do. koopmanschapp. 5 vn. meel. 1 kt. sarongs. 2 do. batik. 1 do. diversen. 1 rol perkament. 1 tromm. .... 3 kn. batik. 2 do. manufact. $14^{54}/_{100}$ pic. koffij. 1 pakje diamanten. 1 kt. sarongs. 10 cod. shawls. 4 cod. kleedjes. $17^{1}/_{2}$ do. doeken. 1 kt. papier. 9 vn. meel. *Order.*

Lading voor Singapore.

1 kt. kleedjes. $3^{83}/_{100}$ pic. notenmuscaat.
1 kt. sp. matten. 1 do. .... 29 cod. batik. $5^{34}/_{100}$ do. do. 1 kt. indigo. $80/_{100}$ pic. candy. *Order.*

Van Tjikandie per praauw sampang gez. Kaimin.

250 pic. rijst. *Order.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Kalim.

320 pic. rijst. *Order.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. div.

300 pic. rijst. *Order.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Kanidjan.

200 pic. rijst. *Order.*

Van Indramajoe per praauw sampang gez. Kaidien.

360 pic. rijst. *Order.*

Van Tanara per praauw sampang gez. div.

944 pic. rijst. *Order.*

Van Pasilian per praauw sampang gez. div.

450 pic. rijst. *Order.*

Van Balie per praauw Tjemplong gez. Selamat.

6 koij. rijst. 21 ps. buffelhuiden. *Gezagv.*

Van Tjikandie per praauw sampang gez. div.

300 pic. rijst. *Order.*

Van Tjelintjing per praauw Papan gez. div.

390 pic. rijst. *Order.*

Van Mauk per praauw sampang gez. div.

2036 pic. rijst. *Order.*

Van Pasilian per praauw sampang gez. div.

1380 pic. rijst. *Order.*

Van Kramat per praauw sampang gez. div.

480 pic. rijst. *Order.*

Van Tjikarang per praauw sampang gez. div.

709 pic. rijst. *Order.*

Van Bantam per praauw sampang gez. div.

811 pic. rijst. *Order.*

Van Krawang per praauw sampang gez. div.

2900 pic. rijst. *Order.*

Van Gedong Gedee per praauw sampang gez. div.

675 pic. rijst. *Order.*

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

3110 pic. rijst. *Order.*

Van Karang Serang per praauw sampang gez. div.

200 pic. rijst. *Order.*

Van Telok-Djambie per praauw sampang gez. div.

720 pic. rijst. *Order.*

Van Tjicao per praauw sampang gez. div.

860 pic. rijst. *Order.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. div.

3072 pic. rijst. *Order.*

Van Tanara per praauw sampang gez. div.

2110 pic. rijst. *Order.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. div.

620 pic. rijst. *Order.*

Van Indramaijoe per praauw Maijang gez. div.

5592 pic. rijst. *Order.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. div.

256 pic. rijst. *Order.*

Van Tagul per praauw sampang gez. div.

28 koij. en 350 pic. rijst. *Order.*

Van Verschillende Plaatsen.

910 pic. rijst. *Order*

Van Balie per ned. ind. schip *Noorfol*, gez. Sech Oemar bin Abdulla Bagoei.

73 st. koeijen. *Said Aloewie Satrie.*

UITVOER.

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Anna Serie*, gez. Sech Moh. bin Salim Bakreso.

5 ks. slendangs. *Said Aloewie Satrie.*
1 rijtuig. *Dummler en co.*
5 ks. glaswerk. *Andreas en co.*
4 ks. papier. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kanon. uit entrep. [illegible]
10 ks. banket. 1 do. lampen. 1 do. chin. goederen. 2 do. glaswerk. 1 kt. kleinigheden. *Vaupel en co.*
2 ks. beng. manufact. 1 koper. pot ruikende olie. uit entrep. *Sech Moh. Sadem.*
20 pic. gadoeng. 1 kt. div. goederen en kramerijen. *Sech Said Basandit.*
200 keld. genever. *Arathoon.*
2 ks. madapollams. *Sech Moh. Aijdiet.*
4 ks. batik. 1 do. schilderijen. 1 do. papier. *Adam en co.*
10/m. man. sigaren. 5 ks. parapluien. 6 do. knoopen. 2 do. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
$73^{1}/_{2}$ corg. houtwerken. 11 ps. messen. 5 pr. houtwerken. 9 stell. boins. 29 corg. houtwerken. 1 pic. was. 10 ps. hoofdbanden. 1 corg. lessenaars. 3 pic. kemerie-olie. 15 ps. kat. sarongs. 20 corg. mutsen. 20 ps. zijde sarongs. 30 corg. bat. doeken. 15 ps. shawls. *Sech Moh. bin Abdulla Friet.*
50 ks. kaarsen. 150/m. man. sigaren. uit entrep. 6 coll. ijzerwerken. 2 ks. zadelwerk. 1 do. olie' 25 do. wijn. *Bahre en Kinder.*
4 coll. confituren. *Sech Said Naoen.*
2 ks. knoopen. *Gasper en co.*
30 vs. boter. *G. Suermondt en co.*
1 kt. diversen. 1 bl. woll. dekens. *Said Aloewie bin Oemar Satrie.*
306 coll. salpeter. 12 vn. azijn. 5 do. genever. 49 do. boter. 6 coll. milit. goederen. 13 ps. plaat-ijzer. 38 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
55 krandj. aardewerk. *Gasper en co.*
4 ks. a. r. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
31 vn. azijn. *Adam. en co.*
50 ks. siropen. 5 do. buffelhuiden. 1 do. koffij-potten. 5 do. meubelen. *Arathoon.*
540 pic. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 coll. gouv. goederen. 135 vn. teer. 61 stav. ijzer. 1 bos ijzer. *Gouvernement.*
50 bn. drill. drills. *Busing Schröder en co.*

Naar de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Mortodirond.

8 pic. gambier. 18 corg. slendangs. 4 do. doeken. 1 do. zw. katoen. 1200 ps. kammen. 1 kt. kramerijen. 1 vat meel. 1 do. boslemmermessen. 13 corg. sarongs. 10 ps. bl. katoen. 5 ps. rood katoen. 52 ps. madapoll. 80 do. ongebl. katoen. 18 pakk. naaigaren. 500 ps. sp. matten. *Hadjie Moh. Amin.*
115 pic. rijst. 900 ps. sp. matten. *Gezagv.*

Naar Padang per ned. ind. schip *Amana Tulbarie*, gez. Sech Hamat bin Moh. Bantok.

250 koij. zout. *Gouvernement.*
542 keld. genever. uit entrep. *Dummler en co.*

Naar China per ned. schip *Tonia*, gez. Zeeman. agt. Kopersmit en co.

$11{,}591^{67}/_{100}$ pic. rijst. 300 do. rotting. *Agenten.*
100 pic. rotting. *Haager en Schuurman.*
51 ks. diversen. 50 do. bier. 9 do. provisien. uit entrep. *G. Suermondt en co.*
84 pic. sandelhout. uit entrep. *Moormann en co.*
10 ks. wijn. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
5 pic. vogelnestjes. *Oeij Engtjiang.*
$3^{1}/_{2}$ pic. vogelnestjes. *Oeij Engtjiauw.*
$14^{89}/_{100}$ pic. vogelnestjes. 21 do. zwam. *Tjia Kiokbie.*
$1^{1}/_{2}$ pic. vogelnestjes. *Wang Taijlo.*
4 pic. vogelnestjes. *Then Disseng.*
$5^{90}/_{100}$ pic. vogelnestjes. 12 do. hoorn. 2 do. zwam. 40 do. gebr. glas. 160 ps. buffelhuiden. *Koe Tiang.*
10 pic. vogelnestjes. 67 do. pinang. $1^{1}/_{2}$ do. gebr. glas. 3 do. kapoelaga. 1 do. schildpad. $30/_{100}$ d. oliphand-standen. *Nio-Bangie.*
4 ks. vogelnestjes. *Thoo Anen.*
8 pic. zw. peper. 2 do. haarvennen. *Tjong Kiantjam.*
107 ps. herten-hoorn. $6^{00}/_{100}$ pic. medicijnen. $7^{20}/_{100}$ do. gal[illegible] *Kah Kengtieng.*
$2^{10}/_{100}$ pic. kapoelaga. 17 do. zwam. *Io Tjeng.*
10 pic. zwam. *Io Tjioe.*
88 corg. matten. *Nio Bangie.*
$81/_{100}$ pic. vogelnestjes. $10^{1}/_{2}$—$85^{6}/_{16}$ catt. vogelnestjes. *Jop Ti*[illegible]

Naar Singapore per Eng. schip *Nile*, gez. Whannel. agt. Martin Dyce en co.

472 st. ijzerwerk. 3 vn. en 30 md. aardewerk. 174 coll. manu[illegible]turen. *Agenten.*
18 coll. manufact. 1551 stav. en 176 boss. ijzer. 200 boss. n[illegible] ijzer. *Mc. Ewen en co.*
1763 ps. spiauter. 19 coll. manufacturen. *Order.*
21 coll. manufacturen. 1 bos hoepelijzer. *Pitcairn Syme en co.*
59 vn. arak. 800 boss. nagel ijzer. uit entrep. *Agenten.*
50 keld. genever. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*
1090 ps. sp. matten. *Aboebakar.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Ridderkerk*, gez. Pesant. agt. Kopersmit en co.

400 pic. tin. 125 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Borneo*, gez. Jassen. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

750 pic. tin. 125 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Lourens Koster*, gez. Koenen. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

350 pic. tin. 125 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Biesborch*, gez. Mugge. agt. Kopersmit en co.

Zijnde aan boord gebleven lading van Londen.

5 vn. glaswerk. 8 do. krijt. 86 md. aardewerk. *Hunter Hought*[illegible] *en co.*
50 vn. bier. *Morgan Melbourn en co.*
53 pakk. koopmanschapp. 60 tonn. steenkolen. 1438 stav. ijzer. 1[illegible] kn. koper. 1 do. koopmanschapp. 20 kn. 143 pakk. en 2 v[illegible] koopmanschappen. 24 kn. zeep. 5 vn. glas. 852 stav. ijzer. *Order*

Lading voor Nederland.

175 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Pecalongan per ned. ind. schip *Batavia*, gez. Said Hamid bin Aloei Alhadat.

5 ks. madapoll. 6 do. cambrics. 4 bn. garen. 4 keld. verf-olie. 1[illegible] vs. verf. 2 ks. cambrics. 1 do. kain pandjangs. 10 ps. chitse[illegible] *f* 1200.— rec. 250 ps. sp. matten. 16 ks. madapoll. 1 do. speel[illegible] kaarten. *Oeij Tianseng.*
7 ps. machinerien. 200 stav. ijzer. 1 reis-wagen. 1 kt. 1 jagt ge[illegible] weer. *O. J. M. v. Adm. en L.*
1 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
9 ks. mousselines. 4 do. madapoll. 5 bn. garen. 5 ks. rozijnen. 1[illegible] pot ghie. 2 bn. garen. *Said Abdul Rachman Habassij.*
10 ks. madapoll. 1 do. slendangs. *Said Aloewie Atas.*

Naar Nederland via Samarang per Zw. schip *Anne Charlotte*, gez. Brogren. agt. Tolken Voget en co.

55 legg. arak. 935 pic. suiker. 625 do. koffij. *Agenten.*
26 legg. arak. $148^{70}/_{100}$ pic. gambier. uit entrep. 300 do. zw. peper. 250 do. koffij. $4^{00}/_{100}$ do. witte peper. $2^{52}/_{100}$ do. foelie. $7^{24}/_{100}$ do. notenmuscaat, 30 do. rotting. *Dummler en co.*
8 ks. gember. uit entrep. *Bahre en Kinder.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 30 *Oct. tot en met den* [illegible]

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. brik *Fhida Rachman*, gez. Sech Abdul Rachman Bilfagie.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 1 Nov. 1856 no. 88.

Van Batavia per ned. ind. bark *Ellen*, gez. J. Winter.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 5 Nov. 1856 no. 89.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Johannes Anthonius*, gez. W. van Hees.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 12 Nov. 1856 no. 91.

Van Nederland over Batavia per ned. bark *Trijntje Fanna*, gez. J. F. des Ruelles.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 12 Nov. 1856 no. 91.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. bark *Nederland*, gez. F. Ruijter.

500 st. buffel-huiden. 3500 st. koe-huiden. $2860^{1}/_{2}$ ℔ indigo. 1 pic. koffij en 1 kt. confituren. *Dorrepaal en co.*
2425 ℔ indigo. *Wermuth en co.*
$6577^{1}/_{2}$ ℔ indigo. *Oliphant en co.*
8009 pic. suiker. 1 kt. thee. 1 kt. gember en 1 zak mannetjes-koffij. *Mac Neill en co.*

Uitvoer te Soerabaija *van den* 31 *Oct. tot en met den* 4 *November* 1856.

UITVOER

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip *Ottolina*, gez. Prange.

$6001^{45}/_{100}$ pic. suiker. 1000 pic. koffij. $204^{240}/_{1000}$ pic. cochenille. $175^{801}/_{1000}$ pic. goede foelie. $4^{400}/_{1000}$ pic. gruis foelie. $3^{312}/_{1000}$ pic. stof foelie. *N. H. M.*

Naar Banca per ned. ind. bark *Yoeserim*, gez. Sech Abdul Kadir bin Salim Baradja.

$7000^{02}/_{100}$ pic. rijst. *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Vier Gebroeders*, gez. Hakin.

$5503^{49}/_{100}$ pic. suiker. 1655 pic. koffij. 300 pic. tin. 2000 st. runderhuiden. 75 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Nantes per Fr. schip *Albert Césard*, gez. J. Dolie.

$3200^{87}/_{100}$ pic. suiker. *B. [illegible] Eck en co.*
$3856^{44}/_{100}$ pic. suiker. $138^{46}/_{100}$ pic. rotting. *Fraser Eaton en co.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Jacob*, gez. Borger.

80 pic. rotting. $11^{789}/_{1000}$ pic. foelie. 675 schuitjes tin. 2380 pic. koffij. $7601^{00}/_{100}$ pic. suiker. *N. H. M.*

Naar Samarang per ned. schip *Magaretha Simonette*, gez. J. Hoffman.

$7001^{25}/_{100}$ pic. suiker. 776 st. runder huiden. 313 st. buffel-huiden. 11 bn. koffij. 580 schuitjes tin. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.